SI
SOCIALISTISK • INFORMATION
OKTOBER 2007 · NR.222 · 25.ÅRGANG

FAGBEVÆGELSEN UD AF KRISEN

BACK-TO-BASICS ER VEJEN FREM

LÆS OGSÅ I DETTE NUMMER

SEJREN I KØBENHAVN • VENEZUELA
NORGE • COSTA RICA • FAGLIG KAMP I EGYPTEN

SI Fra redaktionen

Stadig nok at tage fat på!

Folketinget åbning den 2. oktober er endnu en demonstrationsdag. Mens dette skrives kender vi endnu ikke omfanget af aktiviteterne denne dag, men der er al mulig grund til at forvente pæn opslutning. Der har i ugerne op til været vældig gang i velfærdskampen. I mange kommuner kører budgetforhandlingerne sideløbende med demonstrationer og aktioner. I København satte børn, forældre og ansatte gennem deres blokader og strejker deres præg på budgetforliget. SI ser på baggrunden for dette på side 12.

Velfærdskamp og faglig kamp hører sammen. Fagforeningerne markerer sig også ved demonstrationerne. Men det sker på baggrund af alvorlige krisetegn i fagbevægelsen. Medlemmerne flygter til forskellige »alternative« fagforeninger. Og det er især vanskeligt at rekruttere nye unge medlemmer.

Der må nye tanker på banen. Eller måske rettere en genopfindelse og afpudsning af gamle idéer. En række fagforeninger er ved at starte en ny bølge af organisering. Det sker på baggrund af internationale idéer og erfaringer. Vi har reserveret indblikket, fra side 3, til disse nye erfaringer med faglig organisering.

Faglig kamp og internationale erfaringer hører vi ellers ikke meget om. Hvad sker der f.eks. i et så stort og vigtigt land som Egypten? Læs om det på side 18.

Klimakampen, her kan vi også hente inspiration til ude i verden. Når Ecuadors præsident, Rafael Correa, beslutter at afstå fra olieudvinding i et vigtigt naturområde, er han med til at sætte en ny dagsorden. Han opfordrer til at kapitalen i stedet at sættes i en fond, der skal skabe en bæredygtig udvikling i det fattige land. Læs side 18.

God læsning. Og fortsat god velfærdskamp, faglig kamp og klimakamp!

INDHOLD

INDBLIK: LIV AF FAGBEVÆGELSEN
»Man kan ikke organisere på benzinkort og sommerhuse 3
Succesen i England 6

FOKUS
Ikke for familierne, men for erhvervslivet 8
Fælles front for ungdomsuddannelserne 9

STREJKER OG BLOKADER I KØBENHAVN
Sejren er hjemme! 10

ECUADOR
Et initiativ fra Syden 12

NORGE
Blandet valgresultat for rød-grøn regering 14

INTERNATIONALE NOTER
Tyrkiet, Tyskland, Algeriet, verden, Brasilien-Finland, Australien, Polen, Storbritannien, Nigeria 16

EGYPTEN
Arbejderne strejker – og vinder 18

COSTA RICA
Folkebevægelse kan vælte frihandelsaftale 20

VENEZUELA
Udfordringen for socialismen i det 21. århundrede 22

DET SKREV VI FOR 25 ÅR SIDEN
Alternativ til Sclüter: Socialisme 27

STØT ENHEDSLISTENS VALGKAMP 28

Månedsbladet
SOCIALISTISK INFORMATION udgives af Socialistisk Arbejderparti (SAP) – dansk sektion af Fjerde Internationale

Socialistisk Information
redigeres af et udvalg bestående af:
Bjarke Friborg, Ebbe R. Jørgensen (ansv.), Bodil Rasmussen, Christina C. Nielsen, Bertil Videt, Nina T. Andersen, Nicolai Bentsen og Åge Skovrind.

Sign. artikler står for forfatternes egen regning.

Henvendelse til redaktionen:
Studiestræde 24,1.,1455 København K.
Telefon: 33 33 03 17 (læg besked på tlf. svarer)
e-post: si@sap-fi.dk

Abonnement: 175 kr., dog 100 kr. hvis man er på pension, bistand, SU eller mindre. Introduktionspris: 50 kr. for et halvt år (gælder kun for nye abonnenter)

Der kan tegnes abonnement …
1) ved at indbetale beløbet på giro 906-3366, Socialistisk Information, Studiestræde 24,1., 1455 Kbh. K,
2) ved at gå ind på www.sap-fi.dk,
3) ved at sende en check til SI's adresse

Tryk: SAF

Redaktionen afsluttet den 1. oktober 2007

SI nr. 223 udkommer primo november 2007

ISSN 0108–1861

Liv i fagbevægelsen

»Man kan ikke organisere på benzinkort og sommerhuse«

Efter et års forberedelser er ti københavnske fagforeninger ved at være klar til at lancere sin første tværfaglige organiseringskampagne mod en større virksomhed.

AF ÅGE SKOVRIND

I snart et år har ti københavnske fagforeninger samarbejdet om »Projekt Organiseringsstrategier«. Projektet har til formål at organisere – ikke mindst nye – medlemmer på storkøbenhavnske virksomheder i kampagner for bedre arbejdsforhold. Baggrunden er en erkendelse af, at nye metoder er nødvendige, hvis fagbevægelsen fortsat skal spille en rolle og fremstå som et nyttigt redskab for medarbejderne. Et redskab, som er pengene værd. Inspirationen til projektet kommer fra Storbritannien, hvor det er lykkedes landets største fagforbund at vende en negativ udvikling og vinde titusinder af nye medlemmer gennem et aktivt og offensivt organiseringsarbejde.

150 på kursus i England

Forberedelserne har bl.a. bestået i at sende omkring 150 fagforeningsansatte og aktivister på kursus i England, hvor de har studeret de engelske erfaringer. Meningen var, at det første kursus i Danmark skulle have uddannet 10-15 »organisere« i slutningen af september, men det er udskudt til november pga. manglende tilmeldinger.

– Tilmeldingerne var meget præget af nogle få organisationer, men vi mente det var vigtigt at sikre tværfagligheden, forklarer projektleder Camilla Herdahl.

– Nogle fagforeninger har haft svært ved at afklare, hvilken rolle kursusdeltagerne skal spille i fremtiden, om de skal fastansættes til organiseringsarbejde, eller om de skal købes fri til et enkeltstående projekt, siger hun.

Forsinkelsen betyder også, at det første tværfaglige pilotprojekt først starter senere på året. En større virksomhedskæde er allerede udpeget til at være det første »offer«, hvor organiseringsstrategien skal afprøves. Hvilken virksomhed, der er tale om, holdes foreløbigt hemmeligt, Formålet er ifølge Camilla Herdahl bl.a. at have en case, hvor de ny-uddannede organisere kan få nogle erfaringer at øve sig på.

Samtidig er forskellige fagforeninger så småt ved at afprøve strategien inden for deres respektive arbejdsområder. Også på LO's kongres den 28.-31. oktober er der sat plads af i programmet til at diskutere erfaringer med organisering, herunder erfaringerne fra England.

Tværfaglighed nødvendig

En af de centrale deltagere i projektet er Kim Jung Olsen, som er næstformand i HK-It, Medie&Kommunikations Københavnsafdeling.

Han understreger, at der ikke er tale om en blind overførsel af en engelsk model. I England er det f.eks. den samme fagforening, som organiserer alle ansatte på en virksomhed. I Danmark er det som oftest nødvendigt med et tværfagligt samarbejde for at dække en hel virksomhed, selv om man også inden for de enkelte fagforbund kan gøre brug af modellen.

– Hidtil har det meget handlet om, at fagforeningen kom med en overenskomst og sagde, »den skal I bare have«. Den nye model går ud på, at vi skal organisere og aktivere folk for bedre arbejdsforhold. Det kan handle om alt fra dårlig mad i kantinen til

bedre sikkerhedstøj. Målet er at få flere medlemmer og et styrkeforhold, der kan sikre bedre løn og bedre arbejdsforhold, siger han.

Back to basics

Filosofien bag den nye strategi er i virkeligheden ikke så ny endda. Langt hen ad vejen er det »back to basics«, dvs. at vende tilbage til fagbevægelsens rødder og bruge nogle af de metoder, som i tidernes morgen skabte fagforeningerne som medlemmernes kamporganisationer.

– Det kan lyde banalt, men det interessante er, man nu er begyndt at diskutere det, også folk på venstrefløjen. Tag f.eks. konflikten på Nørrebro Bryghus, den er et godt eksempel på, at man ikke har lært meget fra England, siger Kim Jung Olsen.

Hvorfor ikke?

– Vi går ud og siger, at her skal der være en overenskomst, men hvis de ansatte ikke forstår det, så bliver det svært. Det er noget med arbejdsmetoden. Vi må erkende at fagbevægelsen ikke har den samme styrke i dag som tidligere. Vi bliver nødt til først at analysere, hvad der rører sig i virksomheden. Hvordan kan vi som fagforening gøre deres forhold bedre, hvordan kan vi vinde medarbejderne på bryghuset for en rigtig fagforening?

Søren Hallum-Andersen, nyansat organiser i HK Service, forklarer strategien på denne måde:

– Man starter med at finde problemet på virksomheden ved at snakke med arbejderne, kortlægge arbejdspladsen og medarbejdernes funktioner. Man finder ledertyperne og tester, om der er opbakning bag det problem, man har udset som det centrale, og hvis der er, så finder man ud af, hvilke redskaber, der kan løse problemet. Så lægger man en plan for at løse problemet og lægger den frem for ledelsen.

– På den måde oplever medarbejderne, at ved at stå sammen, og med fagforeningens opbakning, så opnår man nogle resultater. Det kan f.eks. være, at man ikke får sine pauser. Selv om de ikke er medlemmer af fagforeningen, så vil mange medarbejderne bakke op om at få løst problemet. Så kan man snakke med dem hen ad vejen om at organisere sig i fagforeningen, siger han.

På det forkerte sted

For Kim Jung Olsen er der ingen tvivl om, at organiseringsstrategien også rummer en kraftig kritik af den måde, fagbevægelsen hidtil har organiseret sit arbejde på.

– Det gør den da. En indirekte kritik. Vi tror ikke på, at benzinkort og sommerhuse er måden at organisere på.

Han forudser, at det også er en kritik, som på et tidspunkt vil komme til udtryk på forbundskongresserne og i LO.

– Foreløbig har vi rejst diskussionen, men hvis det skal batte noget, så skal man i LO-regi sætte et antal millioner af til det, og så kommer diskussionen om, hvad vi skal skære væk. I sidste ende er det en anden prioritering af, hvad fagforeningens ansatte beskæftiger sig med. I stedet for at vente på, at sagerne dukker op på kontoret, skal vi ud på arbejdspladserne med henblik på organisering.

– Mange af fagforeningernes funktionærer har været ansat i en periode, hvor det er gået godt, og hvor denne arbejdsmetode ikke har været nødvendig for at få medlemmer. Sådan er det ikke mere. Man kan sige, at de er det forkerte sted lige nu, siger han.

Nye tillidsfolk

De engelske erfaringer for faglig organisering er systematiseret i en detaljeret model. Den beskriver, hvordan man kommer ud på arbejdspladserne, afdækker problemerne og sætter kampagner i gang, som kan overbevise de ansatte om fordelen ved faglig organisering. Det helt afgørende element er at finde nøglepersonerne på arbejdspladser, de naturlige ledere, som kan organisere kampagnerne.

Og det behøver ikke nødvendigvis være den nuværende tillidsmand.

Københavnske fagforeningsaktivister ude på Nova Bau-byggeplads for at tale med de polske arbejdere.

Op af kontorstolene og ud på arbejdspladserne: Engelsk organiser, Fahrhat Naweed, i aktion.

– Undersøgelser har vist, at op til 65 procent af tillidsrepræsentanterne ikke ser det som deres opgave at hverve medlemmer. Det tal er skræmmende. Den nye arbejdsmetode skulle gerne sikre, at tillidsrepræsentanten bliver en del af arbejdet med at organisere. De tillidsrepræsentanter, som ikke synes, det er interessant, vil falde fra, forudser Kim Jung Olsen.

Der bliver lagt op til en mere aktiv og skærpet kurs over for arbejdsgiverne. Men lægger strategien også op til, at fagbevægelsen skal forholde sig politisk og føre kampagne for et politisk alternativ? Det er f.eks. en opgave, som Fagligt Ansvar har slået meget på.

– Det ligger ikke i det nu. På den lange bane er det naturligt, at denne metode bliver mere politisk, i forhold til hvad er det for et samfund, vi lever i, og inden for fx FOAs område ligger det jo lige til højrebenet. Men det ligger ikke implicit i arbejdsmetoden, siger Kim Jung Olsen.

Erfaringer sat i system

I HK Service har man netop ansat Søren Hallum-Andersen til at køre organiseringskampagner. Han har udpeget og er begyndt at kortlægge 5-6 virksomheder, hvor der er problemer med arbejdsforholdene. Et krav er, at der er tale om brancher i vækst.

– Det er meget de samme principper, som jeg har brugt tidligere i organiseringsarbejde på uddannelsessteder. Det handler om at finde et emne, der kan samle folk, at stå sammen om det, og finde de typer, der kan samle de andre. Eleverne indså, at når man står sammen, så har det større slagkraft.

Han var bl.a. med til at starte en kampagne for bedre tilbud i skolekantinen og for at få udskiftet en uduelig uddannelsesleder.

– Man siger altid, at de unge er de sværeste at organisere, men når det alligevel er lykkedes her, så burde det også være muligt på arbejdspladserne, siger den optimistiske organiser.

Søren Hallum-Andersen har været på kursus to gange i England for at blive indviet i deres erfaringer.

– Det, jeg lærte, var sådan set det samme, som jeg havde brugt i mit tidligere organiseringsarbejde. Det nye er, at man sætter det så meget i system. Hvor jeg bare har haft det i hovedet, så har de videreudviklet deres værktøjer meget mere med systematik og dokumentation, siger han.

ORGANISING-STRATEGIENS A-B-C

- Opbakning fra fagforeningens/fagforbundets ledelse er afgørende. Opgaven skal have høj prioritet økonomisk, organisatorisk og politisk.
- Sørg for en ordentlig forberedelse, så I kender virksomheden og branchen på alle leder og kanter, inden I går ind. Perspektivet er, at få organiseret alle på nationalt og internationalt plan, så arbejdsgiverne ikke har så let ved at true med outsourcing og lignende.
- Find ud af, hvad de ansatte er utilfredse med i deres arbejdsdag. Hvad er det centrale problem, som man kan organisere en kampagne for at få løst?
- Find de reelle ledere blandt de ansatte. De skal vindes til jeres side – også selvom de måske er imod fagforeninger til at starte med. Med deres støtte kan man få alle med – uden deres opbakning kan det hele falde til jorden.
- Gennemfør kampagnen, idet I oplærer og støtter, men overlader stadig mere ansvar til de ansatte selv. Sådan får de mere selvtillid og erfaring med, hvad de kan vinde, når de står sammen som kollegaer.

Organiserings ud af krisen

Succesen i England

AF CHRISTINA CELESTE NIELSEN

Det engelske fagforbund T&G iværksatte deres »Strategy for Growth« i 2005. Slden har de haft en nettotilgang på 15.000 medlemmer og fået genopbygget et solidt tillidsmandsnetværk.

Dengang, i 2005, startede T&G fra scratch med at fastsætte målsætningerne for den nye strategi og med at ansætte og træne nye organisatorer.

Et mål for T&G er at opnå anerkendelse og forhandlingsret på mindst 75% af alle virksomhederne inden for de sektorer, som de vælger at fokusere på. T&G har i første omgang fokuseret på fire nøglesektorer: Kødforarbejdningsindustrien, lavpris flyselskaber, rengøring og logistik.

Disse sektorer er nøje udvalgt efter klare objektive kriterier; bæredygtighed, vækst, magt og usikre arbejdsforhold.

Sharon Graham, T&G's nationale organiseringskoordinator, skriver i sin analyse »Organising out of decline – the rebuilding of the UK and Ireland shop stewards movement«: »Det er afgørende, at organiseringsmålene bliver fastlagt på nationalt plan og udvælges på sektorbasis, ikke på basis af geografisk placering eller på niveau af en enkelt arbejdsplads eller virksomhed. Hvis vi skal have fat i arbejderne inden for hele sektoren, så må vi fra central side geare vores organiseringsstrategi og ressourcer derefter.«

T&G har haft stor succes med at organisere rengøringsarbejdere i London, bl.a. ved at hjælpe med at sætte gang i aktioner mod dårlige løn- og arbejdsforhold.

T&G's resultater

Prioriteringen og systematiseringen af organiseringsindsatsen har givet resultater:

I kødsektoren har man fået flere medlemmer og anerkendelse på alle de største arbejdspladser. Desuden har man via tillidsmandsnetværket Kødsammenslutningen, gennemført en fælles, og dermed stærkere, forhandlingsstrategi for hele sektoren. Sammenslutningen har bl.a. sat fokus på den overdrevne brug af vikarer på en række arbejdspladser og på uligeløn. Alle tillidsrepræsentanterne inden for hele industrien har stået sammen om den samme dagsorden, og for første gang har de største kødforarbejdningsfirmaer og deres supermarkedskunder været tvunget til at forholde sig til sagerne.

T&G's gennembrud inden for lav-

pris flyselskaberne, er opnået bl.a. ved at angribe virksomheder, som underbyder de traditionelle arbejdsgivere, der anerkender fagforeningen. Her måtte organisatorerne bl.a. kæmpe mod »union busters«, hyret af flyselskaberne til at få de ansatte til at vende sig imod fagforeningen. Da T&G gik ind for at organisere lavpris flyselskabet Flybe, ansatte selskabet således »Burke Group«, en amerikansk virksomhed, som specialiserer sig i »undgåelse af fagforeninger og forebyggende industrielle samarbejdsrelationer«. T&G fandt succesfuldt frem til de uofficielle ledere blandt de ansatte og via dem opbyggede man en arbejderorganisering, som sikrede et afstemningsresultat, uden fortilfælde i England. Stemmedeltagelsen var helt oppe på 89%, hvoraf 94% stemte for anerkendelse af fagforeningen. »Dette gav en klar meddelelse; effektiv, disciplineret og fokuseret organisering virker«, skriver Sharon.

I kampagnen for organisering af rengøringsarbejdere i London satsede T&G hårdt på at udnytte indflydelsen fra eksterne aktører, som f.eks. forbrugerne. Det lykkedes her T&G at tvinge det store flertal af rengøringsselskaberne i byen til at underskrive fælles aftaler med fagforeningen. Det gjorde de ved at sætte selskabernes kernekunders rygte på spil med velorganiserede daglige demonstrationer mod dårlige løn- og arbejdsforhold uden for deres bygninger.

Kunderne foretrak at udgifterne steg en smule frem for at løbe risikoen for et flosset omdømme, og brugte derfor deres indflydelse over for rengøringsselskaberne til at tvinge dem til forhandlingsbordet. De opnåede »zone-aftaler« dækker hele branchen og det geografiske område, hvilket både giver større styrke til den meget brogede gruppe af rengøringsarbejdere, øger sandsynligheden for holdbare fremskridt ved forhandlingsbordet og forebygger risikoen for at virksomheder underbyder hinanden i et kapløb mod bunden.

Logistik-kampagnen fokuserede på pakkeforsendelser. T&G udså sig de største virksomheder og fik presset standarderne op i hele industrien ved at angribe ikke bare den enkelte virksomhed, men hele sektoren.
De har nu taget fat på detailsalget af dagligvarer. Undersøgelser viser nemlig, at dagligvaredetailsalg er et nøgleområde i den engelske økonomi og også ekstremt sårbar over for problemer i forsyningskæden. Logistikprocessen er afgørende for de største kunder (dagligvare-forhandlere) som står for et massivt profit-monopol i England. Hvis forbrugsprodukterne ikke bliver leveret får forhandlerne store problemer. Kampagnen skal altså samle en central beskæftigelsesgruppe med afgørende indflydelse i en sektor, hvor kunderne utvivlsomt har mulighed til at betale for betydelige forbedringer ved forhandlingsbordet.

Også et politisk skift

Organiseringsstrategien handler ikke kun om at skærpe fagforeningens organisatoriske fokus. Den repræsenterer også et politisk skift. Sharon Graham skriver i sin analyse af T&G's udvikling, at fagforeningernes svar på den neo-liberale udvikling gennem de sidste 20 år simpelthen har været mangelfuld: »Vi anklagede arbejdere for deres formodede selvtilstrækkelighed, idet vi bare omtalte de unge som »Thatchers børn«. Vi håbede grundlæggende set på forbedringer uden nogensinde virkelig at tro på, at de ville komme. Vi fulgte det, vi opfattede som samfundets naturlige forandring, i stedet for at forsøge selv at forandre samfundet. (…) Vi troede på, at arbejdere ville have fagforeningerne, til at agere som individets beskyttere, frem for facilitator af kollektivet. Det duede simpelthen ikke.«

Hvordan får man overbevist ledelsen i fagforeningen og hele organisationen som sådan, om at den nye strategi er vejen frem? Grant Williams er ledende organisator i det amerikanske forbund for servicearbejdere, SEIU. Han var i sin tid med til at fremføre ideerne og har også været udstationeret i T&G for at udbrede strategien. Han forklarer:

– Vi, som fik ideen, organiserede os inden for vores fagforening for at fremføre organiserings-dagsordenen som den eneste måde at konfrontere fagbevægelsens faldende magt og tæthed. Vi præsenterede organisering som den eneste vej frem, og så organiserede vi medlemmer til at støtte den dagsorden på kongressen, hvor vi stillede forslaget. Man kan sige, at vi organiserede oppositionen ud af banen og vandt.

Siden har strategien da også vist sit værd i SEIU: På de ti år, siden man gik i gang med projektet, har forbundet næsten fordoblet deres medlemstal, så de i dag har over 1,9 mio. medlemmer, og dermed er det største fagforbund i USA.

ORGANISERING I ENGLAND

I England organiserer den enkelte fagforening som oftest alle arbejderne på den enkelte arbejdsplads, uanset hvilket fag de tilhører. Dette i modsætning til her i Danmark, hvor der som oftest er mange forskellige fagforeninger på den enkelte arbejdsplads, som folk tilhører afhængigt af deres fag.

Ifølge engelsk lov skal fagforeningen for at få forhandlingsret i den enkelte virksomhed, først anerkendes af de ansatte. Der skal være minimum 21 ansatte på en arbejdsplads, før en fagforening kan kræve afstemning om anerkendelse. Om en fagforening anerkendes afgøres ved en afstemning, hvor et flertal, og mindst 40%, af de ansatte på arbejdspladsen, skal stemme ja til, at fagforeningen må forhandle kollektivt på de deres vegne.

SAP'S FORRETNINGSUDVALG

Ikke for familierne, men for erhvervslivet

»Regeringen siger, at de har øget tilskuddet til børnepasning. Men kommunerne bruger ikke tilskuddet på børnepasning. Kommunalpolitikerne tænker kynisk, at personalet føler så meget for deres arbejde, at de blot vil »stramme ballerne« og slide for at opretholde et anstændigt niveau.«

Regeringen har været rystet siden forældre og personale i efteråret 2006 satte forholdene for børnefamilierne på dagsorden. Der bredte sig et oprør over hele landet, som ikke kunne stoppes. Regeringen rystede i bukserne og lovede, at nu skulle forholdene forbedres.

Der blev nedsat en Familie- og Arbejdslivskommission, som i foråret 2007 barslede med 31 forslag til forbedringer af forholdene for familier. Disse forslag var stort set afskrift af Socialdemokraternes politik.

Familieminister Carina Christensen fremlagde så regeringens forslag til »moderne familiepolitik« på Krogerup Højskole den 5. september. I sin tale fremhæver hun, at regeringen ønsker at skabe balance mellem arbejdslivet og familielivet. Regeringen mener, at de væsentligste problemer er, at der fødes for få børn og der samtidigt mangler arbejdskraft.

Familierne har længe været under pres. Flere undersøgelser viser, at forældrene tilbringer mindre og mindre tid i familierne. Den reelle arbejdstid er øget kraftigt og transporttiden til jobbet er samtidigt forlænget. Familiemønstret er under forandring. Flere og flere vælger at leve som enlige.

Samtidigt er mulighederne for at få børnene passet drastisk forringet.

Åbningstiderne i daginstitutionerne er blevet formindsket under forskellige sparerunder i kommunerne. Der er kommet færre ugentlige åbningstimer og der er indført lukkedage. Der er blevet sparet på madordninger, så forældrene i langt højere grad selv skal sørge for bespisningen i daginstitutionerne.

Samtidigt er priserne for børnepasning øget væsentligt. I dag kan man opleve, at det er dyrere at få passet sit barn i SFO end i børnehaven.

Årsagen er, at der er lovmæssige grænser for, hvor meget forældrene må finansiere udgifterne i børnehaven, mens det er muligt at opkræve mere end 100 procent af udgifterne for en plads i en SFO.

Regeringen siger, at de har øget tilskuddet til børnepasning. Men kommunerne bruger ikke tilskuddet på børnepasning. Kommunalpolitikerne tænker kynisk, at personalet føler så meget for deres arbejde, at de blot vil »stramme ballerne« og slide for at opretholde et anstændigt niveau.

Så der er ikke kommet mere service på børnepasningsområdet. BUPL kunne for få år siden vise, at næsten 70.000 flere børn blev passet af næsten 8.000 færre pædagoger.

Kommunerne har gennemført store besparelser på vedligeholdelsen af bygninger og nybyggeri, derfor plages landets skoler og daginstitutioner af svamp og mug. Børnene og personalet bliver af kroniske syge af de usunde bygninger.

I en rapport fra Socialforskningsinstituttet kan man læse, at 132.000 børn lever i fattigdom. I en anden rapport konkluderer Socialforskningsinstituttet, at disse børn bliver isoleret og fastholdes i fattigdom.

De forslag, som regeringen er kommet med, giver ingen svar på børnefamiliernes problemer og børnenes tarv. Der er ikke et eneste forslag, som løser de enlige forældres problemer. Forslagene er målrettet arbejdsgivernes ønsker om mere fleksibel arbejdskraft og rationalisering af den offentlige børnepasning. Det er blevet en gang ævl og løs snak.

For at understrege sin arbejdsgivervenlighed vil regeringen indføre en »Balancepris« til Danmarks mest familievenlige arbejdsplads, den arbejdsplads, som skaber størst balance mellem arbejdsplads og familie.

Arbejdskraften skal gøres endnu mere fleksibel ved, at åbningstiden i daginstitutionerne udvides. Fra 1. august 2007 er det muligt for kommunerne at give tilskud til en kombineret pasning mellem daginstitution og privat pasning, så barnet kan blive passet, hvis forældrene har aften- eller natarbejde. Der skal være en bedsteforældreordning til pasning af syge børn. Pasningsgarantien skal gælde, fra barnet er 6 måneder, og regeringen anbefaler forældrebetalt bespisning i skolerne.

Forslag der alle har til formål, at forældrene kan være i længere tid på arbejde. Det skal være lettere at ansætte privat hjælp i hjemmet ved at lette de administrative krav. Det vil medføre et gråt arbejdsmarked, hvor overenskomst og arbejdsmiljø vil være en by i Rusland.

Forslaget savner bedre og større institutioner, som kan forhindre smittespredning og mulighed for bedre pædagogiske tilbud. Samtidigt gøres madordninger afhængig af en

asocial forældrebetaling. De børn, der har allermest brug for et sundt måltid, får det ikke, fordi forældrene ikke har råd. Regeringen kommer udenom højere normering ved at sige, at personalets kompetencer skal udvikles.

Ideologisk er forslaget båret af en meget traditionel borgerlig opfattelse af, at familien er den grundlæggende institution i samfundet. Børnene er familiens ejendom, og familien har »ejendomsretten« og ansvaret for børnenes trivsel.

Denne ideologi fastholder en samfundsbevarende institution, og samtidig passer den som fod i hose med regeringens pragmatiske ønsker om at spare på det offentliges udgifter, så man kan deler flere skattelettelser ud til de rigeste.

En reform, der gavner børn og forældre, må tværtimod fokusere på at styrke de kollektive ordninger i samfundet, der aflaster familierne, det vil bl.a. sige bedre vuggestuer, børnehaver, skoler og fritidsordninger. Samtidig må sådan en reform nedsætte arbejdstiden, så voksne og børn får mere tid sammen. Endelig må den målrettet forbedre de fattige familiers levevilkår, så de får bedre praktiske og økonomiske muligheder for at tage sig af børnene.

Og selv de elementer i regeringens pakke, der kunne hjælpe en smule, bliver meningsløse, når regeringen samtidig begrænser kommunernes økonomiske muligheder. Derfor er det ikke regeringens familiepakke, der kommer til at forbedre de børnefamiliernes forhold, men de pædagoger, medhjælper og forældre, der aktionerer mod nedskæringer og for bedre forhold.

14. september 2007

Fælles front for ungdomsuddannelserne

SAP'S FORRETNINGSUDVALG

De nu selvejende gymnasier og HF-kurser fik for første gang præsenteret deres »taxameter« som en del af regeringens finanslovsudspil. Taxameteret er det beløb, som uddannelsesstederne modtager fra staten pr. elev.

Ingen bange anelser blev gjort til skamme: Området er præget af en skrigende mangel på midler – lærertimer nok til tværfagligt samarbejde og projektvejledning, efteruddannelse, nye bøger, it – til at gennemføre det ambitiøse indhold i den nye gymnasiereform. Alligevel var der ikke tale om forbedringer. Tværtimod indeholdt taxameteret sammenlignet med sidste års bevilling en nedskæring på i gennemsnit 1.200 kr. pr. elev.

Selv om Bertel Haarder forsøger at bortforklare denne nedskæring, lægger han ikke skjul på sin del-og-hersk-politik. Den præsenterede han allerede under gymnasie-aktionerne sidste efterår med sin bemærkning om, at »hvis han havde nogle penge, ville han da hellere give dem til eleverne i handelsgymnasiet«! Disse får derfor i 2008 et lille løft på ca. 2.400 kr. pr. elev.

Men det kan næppe give anledning til tilfredshed – og endnu mindre til misundelse: Handelsgymnasierne har selv beregnet, at de mangler ca. 8.000 kr. pr. hhx-elev, hvis forholdene skal bringes nogenlunde i orden. Selv en arbejdsgruppe, som var nedsat af Undervisningsministeriet og Finansministeriet, har konkluderet, at der aktuelt mangler mindst 5.000 kr. pr. elev!

De lige så elendigt stillede tekniske skoler, htx, og erhvervsskoler får derimod ikke en øre ekstra, men bliver i stedet skåret med mellem 400 og 800 kr. pr. elev…

I den situation er der ekstra grund til at kalde til samling på tværs af de uddannelsesmæssige skel og Haarders del-og-hersk. Der er ingen af ungdomsuddannelserne, der er »forkælede«, andre steder end i Haarders fantasi.

Tårnhøje klassekvotienter, mere eller mindre »lærerfri undervisning« og slunkne konti til undervisningsmidler er virkeligheden alle vegne – og vil også blive det i 2008 med VK's budget. Derfor handler det om at stå sammen og gå i aktion.

Det er for eksempel for dumt, hvis hhx'erne ikke går på gaden i år, fordi de »da har fået noget« – når de stadig er utroligt dårligt stillede.

Et krav, som her og nu trænger sig frem på alle ungdomsuddannelserne, er kravet om et loft over klassekvotienterne. Et lovfastsat loft på 24, med den nødvendige finansiering fra staten, burde kunne samle på tværs.

Klassekvotienter på 28, 29, 30, ja, helt op til 40 elever, betyder uundgåeligt dårligere undervisning for alle. Det rammer de svageste allerhårdest og presser det socialt skæve frafald i vejret. Derfor er det også et krav, der kan og bør samle opbakning i fagbevægelsen, som – bl.a. – organiserer de unges forældre.

I første omgang er det positivt, at en lang række uddannelsesorganisationer har fundet sammen i stopnedskaeringerne.dk op til aktionsdagen 2. oktober.

Umiddelbart virker det lidt uambitiøst, at fordemonstrationen i København først starter kl.15.30, »efter skoletid«. Men man kan jo opfordre til, at der lokalt bliver taget initiativ til noget mere – både før og efter!

21. september 2007

SEJREN ER HJEMME!

Forældre og pædagoger vandt første runde i kampen om Københavns Kommunes budgetter. Men sejren er langt fra total. Forligspartierne fastholder planen om nedlæggelser og sammenlægninger. Og de afviser enhver form for ulydighed overfor regeringens udgiftsstop.

AF EBBE RAND JØRGENSEN

Det kostede kun to dages kamp imod overborgmester Ritt Bjerregårds planer om voldsomme nedskæringer på daginstitutioner og skoler, inden hun gav sig. Allerede efter den første dags strejker og blokader satte overborgmesteren sig sammen med sine forligspartnere og strikkede en aftale sammen. Fredag middag den 21.sept., mens aktionerne stadig stod på, kunne hun sammen med børne- og ungdomsborgmester Bo Asmus Kjeldgaard fra SF og teknik- og miljøborgmester Klaus Bondam fra de Radikale fortælle, at de værste nedskæringer var afværget.

De havde sammen med forvaltningen gransket økonomien endnu engang og fundet ud af, at der var penge til rådighed. De konstaterede, at de faktisk kunne bruge 413 millioner kr. mere om året uden at ramme regeringens udgiftsloft.

De besluttede at afsætte yderligere 228 mio. kr. til børne- og ungeområdet. 42 mio. kr. blev øremærket til ansættelse af flere pædagoger i daginstitutionerne. Et populært tiltag og en væsentlig indrømmelse til de aktionerende, men også et vigtigt signal om, at Ritt forholder sig til, hvad socialdemokraterne siger på Christiansborg: »Flere hænder« er et vigtigt element i det seneste velfærdsudspil fra Socialdemokraterne.

En anden af Ritts (og socialdemokraternes) mærkesager er skolemaden. I aftalen er der afsat 15,9 millioner kr. til driften af en skolemadsordning.

Underbudgettering

Det lyder som en pæn budgetudvidelse at bruge 228 mio. bare på et enkelt udvalgs område. Det er det også teknisk set. Virkeligheden er en helt anden: Børne- og Ungdomsforvaltningen har været udsat for en gevaldig underbudgettering: En hel række nødvendige udgifter har aldrig været opført i budgettet. Der er igennem årene blevet skabt et kæmpe hul i budgettet. Borgmesteren og økonomiforvaltningen siger, at der er et »finansieringsbehov« på 278 mio. kr. om året, for at økonomien i Børne- og Ungdomsforvaltningen kan hænge sammen. Andre siger, at tallet reelt

er større. BUPL-Hovedstaden har i et notat fundet frem til, at tallet alene i 2008 reelt er 186 mio. kr. højere.

Hvordan kan det gå så galt? Diskussionen har handlet meget om at placere ansvaret, helst så langt væk fra den nuværende Borgerrepræsentation som muligt.

Det har været meget bekvemt at udråbe tidligere skole- og ungdomsborgmester Per Bregengaard fra Enhedslisten som skurken.

Ole Hein Christensen, næstformand i Københavns Lærerforening, mener, at ansvaret må placeres i den samlede Borgerrepræsentation. Han fortæller:

– En af årsagerne er pensionsforpligtelsen for de overenskomstansatte lærere. Da lærerne var tjenestemænd, blev pensionen finansieret af Økonomiforvaltningen, nu er det Børne- og Ungdomsforvaltningen, der betaler. Sådan har det været siden 1993. Politikerne nægter at påtage sig pensionsforpligtelsen. Og det er stadig ikke løst med den nye aftale. Men intet af dette kan man kritisere Per Bregengaard for.

Et andet eksempel er, at behovet for specialundervisning af børn er steget voldsomt igennem årene, uden at de nødvendige midler er bevilget. Det ser nu ud til, langt om længe, at blive løst. Udover de 228 mio. kr. til børne- og ungeområdet, afsættes der særskilt 37,5 mio. kr. til specialundervisningsområdet.

Der er penge nok

Københavns Kommune har i virkeligheden en god og stabil økonomi. Kassebeholdning er på over 30 milliarder kr. Alene renteindtægterne udgør i 2008 248 mio. kr. Samtidig høvler kommunen gæld af, så renteudgifterne er faldende.

Hvorfor bruger man så ikke løs af pengene?

Sagen er, at Ritt Bjerregård og hendes aftalepartnere ønsker at overholde regeringens udgiftsstop til punkt og prikke. »Parterne finder de af regeringen og KL aftalte rammer for vækst i serviceudgifterne fra 2007 til 2008 for snævre, men agter at overholde KL´s aftale med regeringen om kommunernes økonomi for 2008,« hedder det i den københavnske budgetaftale.

Ingen civil ulydighed her. Landets største kommune, ledet af det største oppositionsparti, holder sig pænt indenfor de af regeringen afstukne rammer.

Besparelser

Da forliget rent faktisk indeholder nogle forbedringer har det været nødvendigt med nogle besparelser for at holde regeringens rammer. Modersmålsundervisningen skal »omlægges«, så der kan spares 4,9 millioner. Morgenåbningen af fritidshjemmene bliver ikke, som det oprindeligt var planlagt, afskaffet. Til gengæld skal den gøres billigere.

Der er også en forventning om, at en omlægning af strukturen, dvs. sammenlægninger og nedlægninger af institutioner og skoler, kan give en »effektiviseringsgevinst«.

Også ældreplejen må holde for. Befolkningsprognoserne siger, at der bliver færre ældre i kommunen, så derfor skal der spares 121 mio. kr. til næste år.

– Sådan hænger tingene ikke sammen i virkeligheden, siger Khaled Mustapha, BR-medlem fra Enhedslisten.

– Færre ældre giver ikke automatisk en besparelse her og nu. Tænk på et plejehjem med plads til 100 beboere. Hvis der bliver 20 ledige pladser, kan man så skære 20 procent i budgettet?, spørger han.

Det sociale område er også blevet sorteper. Der skal spares 87 mio. kr. Socialborgmester Mikkel Warming fra Enhedslisten konstaterer:

– For Københavns elite er budgettet bestået. De får en række prestigeprojekter. For de handikappede, udsatte og psykisk syge er det et nedskæringsbudget. Der skal sparekniven svinges uanstændigt hårdt.«

Prestigeprojekter kan bl.a. være den multiarena til en milliard, som flere politikere drømmer om, og som de vil afsætte 100 mio. kr. til i budgettet.

Effektiviseringer

På to afgørende punkt har overborgmesteren og forligspartierne SF og de Radikale stået fast. De fastholder deres lydighed overfor regeringen m.h.t. udgiftsrammen, og de holder fast i den aftale om struktur på børneområdet, som de lavede i august måned.

Det handler om nedlæggelser og sammenlægninger af skoler og institutioner. 2 skoler skal nedlægges og 12 skoler lægges sammen til 6. Over 100 institutioner bliver berørt af nedlæggelse eller sammenlægning.

Der er en masse pædagogiske eller bygningsmæssige begrundelser.

– Mange små institutioner har meget ringe forhold. De bor f.eks. i små lejligheder på 3. sal uden ordentlige udendørs faciliteter, så der må klart ske noget. Men vi må afvise strukturforliget, for det handler mest om besparelser, siger Khaled Mustapha.

Roser med torne

Både BUPL-Hovedstaden, Københavns Lærerforening, Københavns Forældreorganisation og Skole og Samfund har udtalt sig positivt om budgetforliget.

Men der er ikke roser uden torne. Ole Hein Christensen nævner, at lærerne er bekymrede for, om der alligevel kommer nedskæringer. Der er f.eks. en besparelse på 31 mio. kr. på »ændrede tildelingskriterier«. Der også problemet med den fortsatte underbudgettering af pensionsmidlerne. Og endelig er det usikkert, om strukturændringerne rent faktisk betyder administrative besparelser.

Derfor er der kun en vej frem:

– Hvis vi virkelig vil have serviceforbedringer i 2009 og årene fremover må vi have hævet serviceloftet. Det kan vi bl.a. gøre ved at møde talstærkt op til demonstrationerne den 2. oktober, siger Ole Hein Christensen.

Et initiativ fra Syden

Ecuadors regering vil undgå olieudvinding i den sårbare Yasuni-nationalpark. De vil sikre miljø, biodiversitet og lokale kulturer og undgå udledning af drivhusgasser. De appelerer i stedet om donationer fra den rige verden til en fond, der skal erstatte de manglende olieindtægter og indgå i en alternativ udvikling af landet

AF JOAN MARTINEZ-ALIER

I september 2007 bekræftede Ecuadors præsident, Rafael Correa, beslutningen om ikke at udvinde omkring 920 millioner tønder råolie fra ITT-blokken af Yasuni-nationalparken i Amazonas. Motivationen bag forslaget er forsvaret af kultur, levearealer og rettigheder for de indfødte folk, som lever i denne del af Amazonskoven, såvel som bevarelsen af den unikke biodiversitet i området. Man kan ikke prissætte den slags ting. Den CO_2-udledning, der undgås, er en sidegevinst.

Forslaget passer fint sammen med kampagner for at forhindre udvindingen af råolie i vildtreservater i Alaska, eller begrænsningen af fiskekvoter på Galapagos – opgivelse af profit til fordel for beskyttelsen af den uerstattelige natur- og kulturarv.

Fordele større en ulemper

For Ecuador betyder det at efterlade olien i jorden, at en stor økonomisk mulighed går tabt, en mulighed nogen kunne argumentere for, at et fattigt, gældsplaget land som Ecuador ikke har råd til at afvise. På den anden side er der væsentlige økonomiske argumenter for at udskyde olieudvindingen i Yasuni på ubestemt tid. De virkelige omkostninger ved olieudvinding (af hvilke mange er usynlige rent finansielt set), er sandsynligvis større end det, der kan vindes ved at lade være.

Først og fremmest er olien fra ITT-området en såkaldt 'tung' råolie, som det ville være svært og dyrt at udvinde og pumpe over Andes-kæden, og som ville producere mange tønder forurenet vand for hver tønde olie. Ydermere er det mindre værd på markedet end den 'lette' råolie.

For det andet skaber udvinding lokale 'eksternaliteter' deriblandt luft- og vandforurening, skovrydning og tab af biodiversitet. Derudover truer det livsgrundlaget, kulturen og helbredet for de indfødte Huaorani'er. Den slags omkostninger kan ikke oversættes til pengetermer, men de er reelle, og er ulykkerne først sket, kan tingene vanskeligt gøres om.

Hvad mere er, vil tabet af skovområder øge drivhusgasserne på globalt plan. Rydningen af skov er en uundgåelig konsekvens af olieudvinding, fordi nybyggeri følger olie.

Økologisk gæld

For det tredje ville den udvundne olie i sidste ende blive forvandlet til kuldioxid og lukket ud i atmosfæren, hvor den ville bidrage til den globale udledning af CO_2, der i øjeblikket vokser med mere end tre procent pr. år. Ecuador har historisk set næsten ikke bidraget til de globale klimaforandringer og er ikke bundet af internationale aftaler, som Kyoto-protokollen, til at nedbringe sin udledning af drivhusgasser. På trods af dette ønsker regeringen at gøre sit til at nedbringe udledningen.

De rige landes udledning af drivhusgasser per indbygger er markant højere, end hvad der rimeligvis tilfalder dem. Med den udledning overfører de, i sidste ende, omkostningerne ved klimaforandringerne til de fattigere lande og de fremtidige generationer. Det er et forhold, som de industrialiserede lande i praksis ignorerer.

På trods af at Ecuador ikke bærer noget ansvar for den globale opvarmning, har præsidenten valgt et standpunkt, hvor han siger: vi ønsker ikke, at den økologiske gæld uddybes yderligere. Vi ønsker at stoppe ophobningen af økologisk gæld.

Den 14. juli 2007 beskrev *The Economist*, hvordan smeltningen af de Andeanske gletschere ville skabe problemer med vandforsyningen.

Ecuadors regering vil med sit initiativ sikre biodiversiteten i regnskoven.

Der er ingen, der tilbyder at kompensere Ecuador for denne omstændighed. Nej, i stedet for at arbejde for at tilbagebetale de økologiske omkostninger, tilbyder de rige lande de fattige, sydlige lande tilpasningslån for at klare deres klimarelaterede problemer. I sidste ende vil lande som Nigeria, Bolivia og Peru være tvunget til at eksportere stadig mere olie og gas for at betale denne gæld.

Kortsigtet gevinst

For det fjerde, er udvinding og videresalg af benzin ikke en kontinuerlig indkomstkilde: den udhuler en arv, som er opbygget gennem årtusinder. At udvinde olien betyder opgivelsen af fremtidig indkomst, især hvis man tager i betragtning, at om 20 eller 30 år vil prisen på olie stige, mens vi nærmer os toppen af Hubberts kurve, hvor den daglige udvinding vil nå op på omkring 100 millioner tønder om dagen. Mens oliepriserne stiger vil værdien af den vigende biodiversitet også stige, såvel som den faretruende nødvendighed af at nedbringe drivhusgasser.

Der er mange usikkerheder indbygget i at vurdere omkostninger og gevinster på længere sigt, så Ecuadors beslutning kan kun forstås med hensyn til de kortsigtede omkostninger og gevinster ved olieudvinding. Det er i princippet en beslutning, der er taget for evigt.

Fond skaber udvikling og miljø

Udnyttelsen af olien fra Yasuni ville give et finansielt overskud, fordi 'eksternaliteterne' ikke er en del af beregningerne. Bevarelsen af Yasuni tilgodeser hele menneskeheden. Af denne grund beder Ecuador om kompensation.

Hvis vi ikke tager hensyn til de lokale og globale 'eksternaliteter', ville den Ecuadorianske stat modtage 10-15 dollars pr. tønde (markedsprisen minus prisen på udvinding og transport og profit for oliefirmaet). I samarbejdets ånd beder Ecuador om kun 5 dollars pr. tønde.

En fond på 4,6 milliarder dollars (920 millioner tønder á 5 dollars) ville give et årligt overskud, der ved en rente på 7,5 procent ville være 350 millioner dollars. Penge, der enten ville blive brugt til nedbringelse af Ecuadors udenlandsgæld (10 milliarder dollars) eller til andre initiativer.

Til gengæld vil Ecuador forhindre ødelæggelsen af et af de områder i Amazonas, der er vigtigst for biodiversiteten. De vil undgå tab af skov, kultur, menneskeliv og udledningen af omkring 111 millioner ton CO_2 (120 kg pr. tønde udvunden olie).

Denne fond på 4,6 milliarder dollars vil blive samlet gennem to til tre år, inden for præsident Rafael Correas embedsperiode. Den ubestemte udskydelse af udvindingen vil blive sikret gennem en juridisk binding og internationale nødbremseaftaler.

Lad os forestille os, at en donor tilbød 460 millioner dollars til fonden, så ville denne donor kunne hævde at have undgået en CO_2-udledning på 11 millioner ton. Læg hertil hvad der vindes ved det undgåede skovtab. Prisen for et ton CO_2 ville være omkring 40 dollars.

Donationer til fonden vil have to formål – at nedbringe udlandsgælden og at bidrage til den Ecuadorianske regerings budget, der bruges til at beskytte Yasuni og dens indfødte befolkning. Fonden vil også bidrage til socio-økologiske investeringer i andre af landets regioner herunder støtte til vind-, geotermisk- og solenergi, nye skoler, nye huse og ny miljøvenlig offentlig transport, udviklingen af øko-turisme og andre prioriteter fra Ecuadors nyligt vedtagne nationale plan for udvikling.

Professor Joan Martinez-Alier fra Universidad Autonoma de Barcelona arbejder i øjeblikket med at udvikle støttedata for Yasuni-projektet for den ecuadorianske regering. Man kan finde mere information om Yasuni-projektet på www.amazoniaporlavida.org (spansk) og www.sosyasuni.org (engelsk). Oversættelse Peter Saxtrup.

Blandet valgresultat for rød-grøn regering

Fremgang for socialdemokratiet, men nedtur for Sosialistisk Venstreparti. Regeringssamarbejdet har tæret på venstrefløjen.

AF BJARKE FRIBORG

Den såkaldte »rød-grønne« regering i Norge har været en klar vælgermæssig nedtur for Sosialistisk Venstreparti (SV). Dette står lysende klart efter lokalvalget 10. september, hvor SV gik tilbage fra 8,8 til 6 procent af stemmerne, mens koalitionspartnerne Arbeiderpartiet og Senterpartiet gik frem. Siden kommunalvalget for fire år siden er der tale om en halvering af SV. Omvendt fik Arbeiderpartiet sit bedste valg i 20 år og er med 29,7 procent af vælgerne bag sig stadigvæk landets markant største parti.

SV uden en klar profil

– På punkt efter punkt har det været klart, at for centrale dele af partiet var der ingen politisk sag, der var vigtigere end taburetterne. Og det er den visse død for et radikalt og sy-

Finansminister og SV-formand Kristin Halvorsen

» Man må diskutere klart og konkret, hvilke af de krav, som vi deler med bevægelserne, der skal være de ufravigelige betingelser

Anders Ekeland, SV-medlem og aktiv i det norske Fjerde Internationale-miljø

stemkritisk parti, lyder dommen fra Anders Ekeland, SV-medlem og aktiv i det norske 4. Internationale-miljø.

– SV er fortsat i det spor, der blev lagt forud for valget i 2005. Efter min mening var den taktiske hovedfejl allerede dengang, at man ikke stillede klare, ultimative krav til Arbeiderpartiet og Senterpartiet, de to kommende koalitionspartnere. Den slags krav blev heller ikke rejst af venstrefløjen i partiet. Men hvis man ønsker, at regeringen skal føre en anden politik, er det ikke nok at udtrykke det gennem et vagt ønske om »mere samarbejde« med bevægelserne, at »SV skal være bevægelsernes parti« osv. Man må diskutere klart og konkret, hvilke af de krav, som vi deler med bevægelserne, der skal være de ufravigelige betingelser for et fornyet samarbejde. Uden den slags krav vil SV forblive profilløst over for Arbeiderpartiet, mener Ekeland.

Rødt med gode lokale resultater

En stor del af de tabte SV-stemmer er gået til Arbeiderpartiet. Andre har imidlertid brugt anledningen til at stemme på det nye parti Rødt, der tidligere var kendt som Rød Valgallianse. Partiet ligger stabilt på omkring 2 procent på landsplan, men har en hel række røde bastioner som f.eks. Oslo med 5,1 eller Tromsø med 7,9 procent.

I et land med 425 kommuner betyder dette faktisk en del lokale folkevalgte – medregnet fælleslister er tallet nu oppe på 74 parlamentarikere. Flere steder er Rødt i vippeposition, dvs. deres stemmer er afgørende for, hvilket flertal der skal lede kommunen. Det gælder f.eks. i den sydnorske provinsby Risør, hvor de vandt 13,7 procent og i kraft af dette har sikret sig partiets første borgmesterpost. I andre kommuner er Rødt dog helt fraværende fra stemmesedlerne.

Mens partiledelsen er begejstret for det overordnede resultat, har bl.a. Jan O. Jacobsen fra partiets Bergens-afdeling, der er den næststørste i landet, forsøgt at slå mere koldt vand i blodet.

– Vi havde en unik position i det politiske billede, som den eneste venstreopposition til regeringen. Denne position har vi ikke formået at udnytte. Jeg har i lang tid ment, at vi ved dette valg burde nå over de 3 procent. Det ville gøre os relevante i forhold til at komme op over spærregrænsen ved stortingsvalget i 2009. Det ville også være et signal om, at vi er blevet i stand til at tiltrække nye vælgergrupper. Det ville gøre det meget lettere at få andre miljøer på venstrefløjen til at se på os som det alternativ, de er nødt til at satse på. Nu fik vi et valgresultat, der minder mere om vores gamle resultater, da vi stadigvæk var Rød Valgallianse. Valget blev derfor ikke den saltvandsindsprøjtning, som vi havde behov for, lyder den mere nøgterne vurdering.

Højredrejning?

Finansminister og SV-formand Kristin Halvorsen har kaldt valget for en højredrejning. Dermed har hun også affejet partiets venstrefløj, som ikke uden videre kan regne med at få indflydelse. Partierne på højrefløjen fik da også flere stemmer, men endte reelt med mindre fremgang end forventet – kun 2 procent hver til hhv. det konservative Høyre (nu 19 procent) og det liberalistiske Fremskrittspartiet (nu 17 procent). Midterpartiet Venstre, der svarer til Radikale Venstre i Danmark, gik også frem.

Men i forhold til den lokalpolitiske situation er det snarere SVs næstformand fra partiets venstrefløj, Audun Lysbakken, der har den mest rammende opsummering – som f.eks. i dagbladet Klassekampen fra 18. september: »Vi får Arbeiderpartiet til at se bedre ud«. Lysbakken argumenterede her for, at Arbeiderpartiet reelt er trukket til venstre, men at det vil gå den modsatte vej uden et stærkt SV.

Et godt eksempel er Trondheim, hvor den venstreorienterede kommunalbestyrelse gennem fire år blev belønnet af vælgerne ved, at 44 procent af stemmerne gik til Arbeiderpartiet. I denne kommune, der er Norges tredjestørste, har et flertal bestående af Arbeiderpartiet, SV og Rødt i samarbejde med det lokale LO ført en klart venstreorienteret politik, herunder afprivatisering af omsorgsområdet, en forhøjelse af socialsatserne og indførelse af fuld børnehavedækning. Omvendt har Arbeiderpartiet i Oslo og Bergen vendt sig imod midten og mod højre, i mangel på en stærk SV-partner.

For både Jacobsen og Ekeland er blikket nu rettet mod stortingsvalgkampen i 2009. Mens Ekeland lægger vægt på, at SV skal blive klarere over for Arbeiderpartiet og stille betingelser for det videre samarbejde, er Jacobsen optaget af, at Rødt må prioritere sin partibygning, men også udvikle sig videre politisk for reelt at blive et nyt parti af gavn, og ikke kun af navn.

TYRKIET

Strejke i et år

Den 26. september markerede 84 strejkende etårsdagen som strejkevagter foran det tyskejede medicinalfirma Novomed i frihandelsområdet Antalya. De 82 var kvinder. Den tyrkiske fagforening, Petrol-İl, som organiser arbejdspladsen, støtter de strejkende imod de horrible forhold på virksomheden. Arbejdere, der ønsker at gifte sig, skal først søge tilladelse hos ledelsen. Samtale på arbejdet er forbudt og efter pauserne bliver de underkastet vejrtrækningsundersøgelser for tjekke, at et rygeforbud bliver overholdt.

Novamed forhandlede i begyndelsen af konflikten med arbejdernes fagforening, Petrol-İl, men da forhandlingerne gik i hårdknuder, afbrød ledelsen dialogen og begyndte en skræmmekampagne for at fjerne støtten til fagforeningen. Sidste år, den 26. september, svarede de 84 arbejdere igen med strejken. Gennem aktioner, uddeling af løbesedler og massemøder mellem fagforeninger, NGO'er og tyrkiske kvindegrupper har strejken på Novamed op til etårsdagen opnået en enorm opmærksomhed overalt i Tyrkiet.

TYSKLAND

Sympatistrejker tillades

Højesteretten i Tyskland har fastslået, at sympatistrejker er lovlige. Den tyske fagbevægelse betegner beslutningen som en sejr.

I 2004 strejkede trykkeriarbejdere i sympati for højere løn til journalister på en række dagblade. Trykkeriets ejere stævnede fagforeningen, idet de henviste til en arbejdsretsdom fra 80'erne. Men nu, efter tre år, konkluderer højesteretten, at sympatistrejker er lovlige, dog med et par undtagelser. For det første må strejken ikke »være åbenlys uegnet til at fremme formålet med hovedkonflikten«, og for det andet må strejken ikke stride mod »princippet om proportion«, som i forvejen gælder alle strejker i Tyskland.

Arbejderprotest i Tyrkiet mod den fagforeningsfjendske virksomhed, Novamed.

ALGERIET

Sommerskole for socialister

For første gang nogensinde holdt det algierske Socialist Workers Party (PST) et sommerseminar i Algeriet. Omkring 200 deltog fra nitten distrikter, heraf en fjerdel kvinder. PST blev dannet i 1990, men blev, som resten af venstrefløjen, voldsomt svækket i de følgende års væbnede kamp mod fundamentalisterne. Under forårets parlamentsvalg fik partiet en opblomstring, hvor deres møder samlede mange hundrede mennesker. Partiet, som er knyttet til Fjerde Internationale, er i dag landets eneste venstrefløjsparti, der kompromisløst kritiserer styret under Abdelaziz Bouteflika. Partiet er aktivt i den folkelige mobilisering for berbernes rettigheder, i lærernes strejkebevægelse, samt i kampen for kvinders rettigheder. Seminaret blev, ifølge den franske ugeavis Rouge, en stor succes, med givtige debatter om situationen i Algeriet, privatiseringer og Mellemøsten.

http://www.lcr-rouge.org/article.php3?id_article=6308

VERDEN

Flere fagforeningsaktivister myrdes

I en nyligt offentlig rapport har verdenssammenslutningen af lønmodtagerorganisationer ITUC, opgjort drab og overgreb på fagforeningsaktivister i løbet af 2006. Og tallene skræmmer.

Sidste år blev 144 fagforeningsfolk dræbt i kampen for bedre arbejdsfor-

hold, mens mere end 800 blev overfaldet eller tortureret. I den 379 sider lange rapport beskrives næsten 5.000 arrestationer og mere end 8.000 fyringer på grund af faglig aktivitet. Rapporten dokumenterer ligeledes 484 nye sager af husarrest for fagforeningsaktivister.

»Arbejdere, der søger at forbedre deres liv gennem fagforeningsaktiviteter, har en øget risiko for undertrykkelse og trusler i flere og flere lande. Det mest skræmmende i tallene er en stigning på 25 procent dræbte fagforeningsfolk i forhold til forrige år,« udtaler Guy Ryder, generalsekretær i ITUC.

Colombia er stadig det farligste land for faglige aktive med 78 mord, hvoraf de fleste begået af dødspatruljer i ledtog med regeringen eller udført på vegne af arbejdsgiveren. For i alt 1.165 dokumenterede mord mellem 1994 og 2006 er der kun faldet dom i 14. Også Filippinerne har oplevet en bølge af vold mod fagforeninger med 33 myrdede aktivister, samt dokumenteret vold og trusler mod arbejdere og deres familier. Diktaturer og autoritative regimer fortsætter deres undertrykkelse af uafhængige fagforeninger, og i Kina er mere end 100 arbejdere internerede i fængsler eller arbejdslejre under forfærdelige forhold.

Anti-fagforeningsaktiviteter fra store multinationale selskaber blev ligeledes bragt i fokus, deriblandt hos tidligere syndere som Coca Cola, Wal-Mart, Goodyear og Nestlé.

Læs hele rapporten http://survey07.ituc-csi.org/

BRASILIEN FINLAND

Oversøisk samarbejde

For to år siden havde arbejderne på den enorme papirfabrik, Veracel, i det sydlige Brasilien, ikke en overenskomst. Det har de nu. Den blev underskrevet efter lange forhandlinger i starten af 2007. Overenskomsten betyder højere lønninger, overarbejdsbetaling og produktionsbonusser, men også bedre børnepasningstilbud og transport fra og til fabrikken. Denne positive udvikling skyldes først og fremmest et samarbejde mellem de brasilianske og de finske papirarbejderes fagforeninger, Sinap og Paperiliitto. Samarbejdet blev etableret i 2005 og går ud på at organisere de ansatte på Veracel og sikre deres interesser. Papirfabrikken Veracel er ejet af Brazilian Aracruz og det svensk-finske Stora Enso i fællesskab.

AUSTRALIEN

10.000 protesterer mod Bush

På trods af øsende regn demonstrerede 10.000 mennesker foran APECs (Asian-Pacific Economic Cooperation) topmøde den 7. september. George W. Bushs politik i Irak og Australiens premierminister John Howards militære interventioner var de foretrukne skydeskive for demonstranterne. John Howard har blandt andet sendt australske tropper til Irak, Afghanistan, Østtimor og til den indonesiske provins Vest Papua.

POLEN

Byråd pudser privat vagtværn på strejkende

I protest mod privatisering indledte buschauffører i august en strejke i Kielce i det sydlige Polen som fuldstændigt lammede byens transportsystem. Da ledelsen forsøgte at opretholde busdriften ved at ansætte nye chauffører, besatte de strejkende byens garageanlæg. Konflikten blev voldelig, da ledelsen ansatte sikkerhedsvagter fra firmaet VIS fra byen Sosnowiec 150 kilometer fra væk. Den 29. august tidligt om morgenen, omringede cirka 100 sikkerhedsvagter en garage, hvor omkring 30 chauffører sov. Bevæbnet med knipler og tåregas og iført kampuniformer og hjelme brød de barrikaderne og jog chauffører ud. Denne magtdemonstration tog dog ikke modet fra de strejkende. Trods tåregas og knipler lykkedes det chaufførerne at trænge ind igen og efter kampe måtte sikkerhedsvagterne barrikadere sig i nogle kontorbygninger. Politiet omringede bygningen for at beskytte sikkerhedsvagterne og senere eskortere dem væk fra området. To dage efter denne konfrontation indgik byrådet en aftale med de strejkende chauffører.

STORBRITANNIEN

Britisk LO støtter Hugo Chavez

Storbritanniens lønmodtagerorganisation TUC besluttede på sit årsmøde at yde Venezuela solidaritet ved at »sikre udbredelsen af oplysninger om det positive arbejde, regeringen udfører, og de forbedringer, det har betydet for den venezuelanske befolkning«. Støtten omfatter også Hugo Chavez' beslutning om ikke at forny sendelicensen til den private TV station RCTV, som i 2002 »støttede militærkuppet mod Venezuelas demokratisk valgte regering«. Forslaget var stillet af brandmændenes organisation FBU, i samarbejde med organisationen Hands off Venezuela.

http://www.greenleft.org.au/2007/725/37599

NIGERIA

Oprørsbevægelse i krig

Befrielsesbevægelsen for Niger Deltaet (MEND) har siden den 23. september ødelagt 25 procent af Nigerias olieanlæg. Ifølge Indymedia erklærede MEND total krig mod regeringen og olieselskaberne, hvis ikke deres krav om en retfærdig og miljørigtig udvikling af området blev imødekommet. Det har ført til prisstigninger på benzin over hele kloden.

http://www.indymedia.org/en/2007/09/893071.shtml

Arbejderne strejker – *og vinder*

Egypten oplever en vældig protestbølge, som omfatter hundredtusinder af arbejdere. De korrupte og statskontrollerede fagforeninger er under hårdt pres.

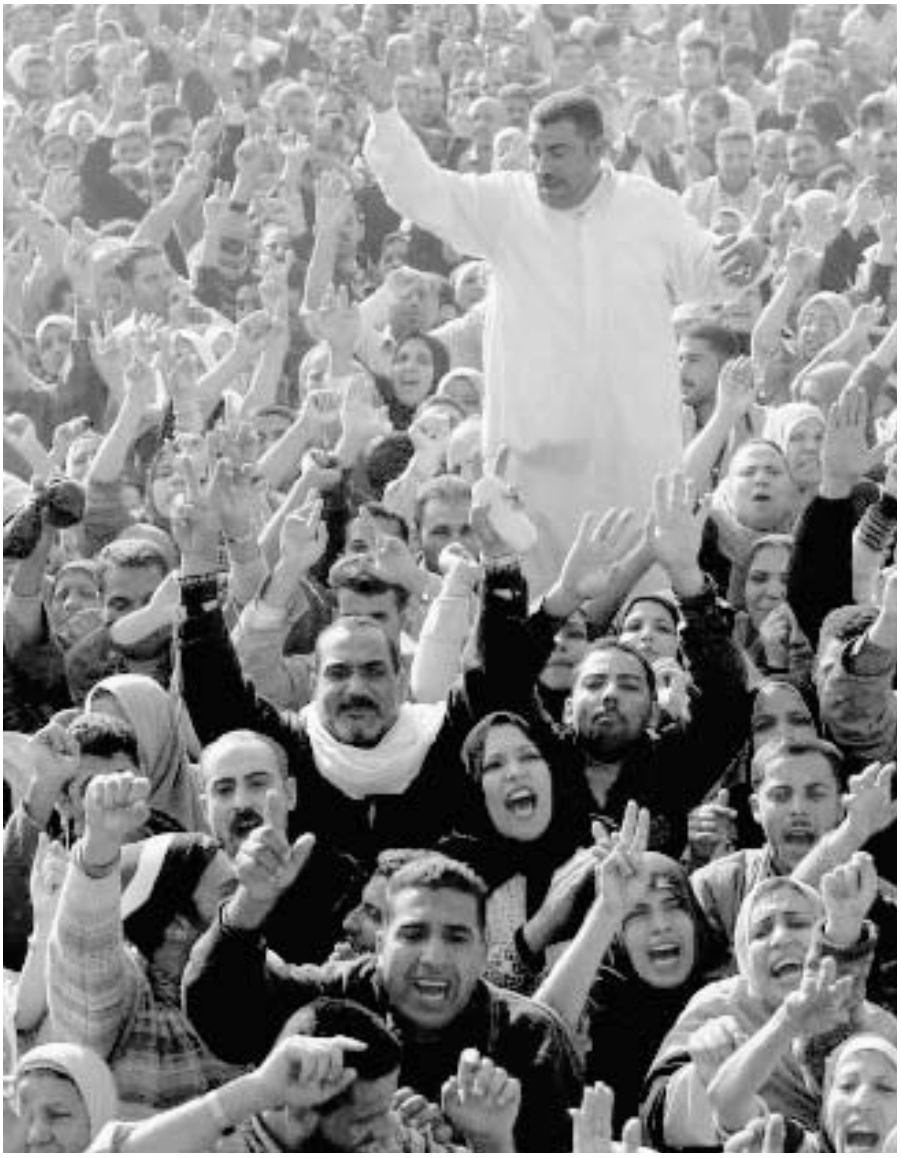

AF LINN HJORTH

Der har ikke været så mange strejker og protester i Egypten siden afslutningen på 2. Verdenskrig. Sidste vinter deltog over 250.000 arbejdere i over 250 strejker i landet og strejker, og besættelser er forsat forekommet gennem foråret og sommeren. I juli deltog 17.000 arbejdere i protester, medens 100.000 truede med strejker og besættelser ifølge Egytian Trade Union and Workers Watch.

Arbejderne er utilfredse med forsinkede udbetalinger af bonusser, dårlige arbejdsforhold, lave lønninger og usikkerhed, når virksomheder skal privatiseres. Men også utilfredshed med de regeringskontrollerede fagforeninger og udemokratiske valg af fagforeningsrepræsentanter har ført til udbredt vrede.

Siden 2003 har arbejdere haft ret til at strejke i Egypten, men kun hvis strejken er godkendt af landets LO – Egyptens eneste officielt anerkendte faglige landsorganisation.

Fagforeningsrepræsentanter vælges ikke direkte af medlemmerne selv; men af en kommission, som er udpeget af regeringen, og mange valg præges på forskellige måder af valgfusk. Eftersom landsorganisationen og dens 23 industriforbund ikke har godkendt en eneste strejke siden strejkeretten blev indført, har samtlige strejker været illegale. Og nu kræver arbejderne uafhængige fagforeninger og repræsentanter, der står på deres side.

Standsede produktionen

I december sidste år standsede tusinder af tekstilarbejdere i byen Mahalla al-Kubra i Nildeltaet produktionen for at kræve udbetaling af en lovbestemt løn bonus. 3.000 kvinder, der var ansat på Egyptens største statslige tekstilvirksomhed, Misr Spinning and Weaving Compagny med i alt 29. 000 ansatte, forlod deres arbejdspladser ved Ghazl el-Mahalla fabrikken og marcherede over til deres mandlige kolleger, der arbejder i en anden afdeling. »Hvor er mændene? Her er kvinderne!« var de slagord, som fik tusindvis af mænd ud på gaden. 10.000 arbejdere samledes på byens centrale plads trods tilste-

deværelsen af uro-politi – som ikke gjorde noget for at stoppe protesten, rapporterer Joel Beining og Hossam el-Hamalawy.

»De blev chokerede over hvor mange vi var,« mente en af de strejkende. Naboer og familiemedlemmer blev mobiliseret til at stå frem i deres vinduer for at vise sikkerhedstjenesten, der chikanerede og truede mange af de strejkende, at der blev holdt øje med den. På strejkens fjerde dag, efter protester med over 20.000 arbejdere, lovede regeringen at udbetale en 45 dages bonus, og at fabrikken ikke ville blive privatiseret.

Protesten i Mahalla al-Kubra indeholder flere ingredienser, som kendetegner mange af Egyptens strejker i dag: Lønkrav, en stor andel af kvindelige strejkende – og en sejr.

Krævede faglige ledere fyret

Men sagen sluttede ikke der. Strejkelederne krævede, at de lokale faglige repræsentanter, som de hævdede er nært knyttet til efterretningstjenesten, skulle stilles for en domstol, og i slutningen af januar havde næsten 13.000 arbejdere skrevet under på en underskriftsindsamling med dette krav. Senest den 15. februar skulle Egyptens LO have fyret repræsentanterne, ellers ville medlemmerne forlade fagforeningen i hobetal og starte en egen uafhængig fagforening – det første forsøg på noget sådant i 50 år, skriver journalisten Hossam el-Hamalawy, som har fulgt Mahalla-arbejdernes protester fra starten.

I månederne efter strejken i Mahalla gik over 30.000 arbejdere ud i strejker og andre protester ved 10 forskellige tekstilfabrikker i Nildeltaet med krav om bonusser og bedre lønninger, mange inspirerede af deres kolleger i Mahalla. I næsten alle tilfælde gav regeringen efter for kravene.

Strejker over hele landet

Det var tekstilarbejderne, der allerede i 2004 sparkede den strejkebølge i gang, der nu nåede et højdepunkt. Men jernbanearbejdere, kommunalt ansatte og sygehuspersonale har også protesteret her i foråret.

Nogle eksempler fra socialistworld.net:

I december besatte 3.000 arbejdere deres cementfabrikker for at få de tre måneders bonus løn, som fabriksejerne havde nægtet at udbetale. De vandt konflikten.

I februar gik 21.000 tekstilarbejdere fra tre forskellige fabrikker ud i strejke for højere lønninger, højere bonus og bedre sikkerhed, samt andre krav. Det kompromis, som blev tilbudt, blev mødt af bifald og hurraråb. Men vreden rettedes igen mod fagforeningsrepræsentanterne: »Vi har ikke valgt disse repræsentanter. De er blevet os påtvungne af regeringen. Vi har intet at gøre med disse faglige personer,« kommenterede en arbejder.

En anden stor sejr blev vundet af arbejderne på Mansoura Spanish Garment fabrikken. Ca. 300 tekstilarbejdere besatte deres fabrik gennem næsten 2 måneder, mange med deres små børn ved deres side og stod imod chikane fra myndighederne og pres fra fagforeningen. Deres indestående lønninger og bonusser skal ifølge aftale nu udbetales, og selv om fabrikken sælges til en privat ejer må ingen af arbejderne blive fyret, ifølge samme aftale.

Man kan finde eksempel på eksempel af denne slags og strejkerne og protesterne forsætter stadig. Mange ledes af kvinder, skriver de, der følger konflikterne på nært hold.

Globaliseringen og kvinderne

En af årsagerne til strejkernes kvindelige præg er, at tekstilbranchen har en høj andel af kvindelige ansatte, og at Egyptens tekstilindustri siden 1980´erne har befundet sig i en strukturel krise, med lavere lønninger og dårligere arbejdsforhold som resultat.

I 1991 underskrev Egypten en aftale med IMF og Verdensbanken om et »struktur-tilpasningsprogram« og omtrent samtidigt gik fagforeningen over til at støtte privatiseringer. Gennem 1990´erne blev mange tidligere statsejede tekstilfabrikker solgt til private. I 1999 udpegede præsident Mubarak en ny premierminister, Atef Ebeid, for at fremskynde privatiseringsprogrammet og andre nyliberale processer. I 2004 startede regeringen endnu en privatiseringskampagne af tekstilindustrien.

Truslen om privatiseringer er ofte en stærk grund til at arbejderne nu går ud i protester. Salget af de statslige tekstilfabrikker har heller ikke ledt til generelt høje lønninger; egyptiske tekstilarbejdere hører til de dårligst betalte i verden.

Tekstilarbejderne forsætter protesterne

Men tekstilarbejdere har gennem foråret og sommeren fortsat med protester, og i midten af juli blev der rapporteret om »vældige sejre« fra Mahallas tekstilfabrikker. Højere bonusser, lønforhøjelser, en større del af det årlige overskud til arbejderne og indførelse af en minimumsløn for nye arbejdere. Over 6.000 personer forlod fagforeningen i ugerne omkring kampagnen i protest mod de officielle faglige repræsentanter, og lederne af strejken i december sidste år er i praksis blevet anerkendt af regeringens og LO som de faktiske arbejderrepræsentanter.

Udfordringen af de korrupte fagforeninger er kun lige begyndt i Egypten. Men koordineringen af strejkerne er langsomt begyndt at tage form, og mere konkrete ideer om uafhængige fagforeninger er kommet op til overfladen. Alt tyder på, at Egypten er et land, man bør holde øje med, når det drejer sig om udviklingen af arbejderkampe og kampen for bedre arbejdsforhold og demokrati.

Oversat fra den svenske ugeavis Internationalen af Peter Kragelund

Folkebevægelse kan vælte frihandelsesaftale

En bred folkelig koalition udfordrer regeringen i en historisk folkeafstemning den 6. oktober.

AF ÅGE SKOVRIND

Den 6. oktober skal omkring 2,7 millioner vælgere i Costa Rica sige ja eller nej til en frihandelsaftale med USA i den første folkeafstemning nogensinde i det lille mellemamerikanske land. Meningsmålinger viser næsten dødt løb mellem ja-fløjen, der har solid opbakning i parlamentet og erhvervslivet, og nej-sigerne, som bakkes op af en bred koalition af faglige og folkelige bevægelser.

Forhandlere betalt af USA

Frihandelsaftalen CAFTA – Central America Free Trade Agreement – er en mellemamerikansk udgave af den nordamerikanske NAFTA-aftale mellem USA, Canada og Mexico. Den omfatter foruden USA de mellemamerikanske lande El Salvador, Honduras, El Salvador og Nicaragua samt Den Dominikanske Republik. Dertil kommer Costa Rica, men her er aftalen stødt på voldsom modstand og har skabt stor debat om landets fremtidige udviklingsvej.

Medvirkende til den folkelige modstand har været en stor utilfredshed med de indledende forhandlinger i 2003 og 2004, som foregik fuldstændigt lukket for offentligheden. Ydermere kom det frem, at regeringens forhandlere var betalt af bistandsmidler fra USA!

Flertal i parlamentet

Afsløringen tvang det meste af forhandlingsdelegationen til at træde tilbage, og samtidig krævede den daværende præsident et økonomisk program for at kompensere de svageste grupper i landet for de negative konsekvenser af aftalen. Alt dette forsinkede parlamentets godkendelse og stimulerede en folkelig mobilisering.

Præsident- og parlamentsvalget den 5. februar 2006 var endnu et skæringspunkt. Til alles overraskelse vandt Óscar Arias (tidligere præsi-

dent 1986-1990) kun med en meget snæver margin over Ottón Solís fra Borgernes Aktionsparti (PAC), som markerede sig som stærk kritiker af handelsaftalen.

I parlamentet er der et flertal for handelsaftalen på 38 mandater mod 19. Flertallet kommer fra Arias' (socialdemokratiske) Nationale Befrielsesparti, med 25 mandater og en række mindre partier. Modstanden repræsenteres af PAC's 17 mandater og to venstrefløjspartier med hver et mandat.

Men først og fremmest har modstanden udfoldet sig i en enestående folkelig kampagne.

Folkebevægelse og smædekampagne

Bevægelsen har samlet en hidtil uset koalition af græsrodsorganisationer, som på tværs af særinteresser har sat en dagsorden for en anden samfundsmodel end perspektiverne i frihandelsaftalen. Kampagnen for et nej til CAFTA fik ekstra næring, da et fortroligt dokument fra ja-siden, forfattet af bl.a. landets vicepræsident, dukkede op i starten af september. Det anbefalede en smudskampagne, som skulle sætte nej-kampagnen i bås med Fidel Castro og Venezuela Hugo Sanchez. Desuden skulle der satses på befolkningens frygt for konsekvenserne ved et nej, og lokalpolitikere skulle trues med, at økonomisk støtte til deres regioner blev stoppet, hvis vælgerne stemte nej.

Den 30. september – en uge før afstemningen – kulminerede mobiliseringerne i gigantisk demonstration i hovedstaden San José.

To samfundsmodeller

Når eller hvis aftalen træder i kraft, vil 80 procent af importen fra USA være fritaget for told og afgifter, mens de sidste 20 procent skal fjernes helt efter 10 år.

For Mellemamerika vil CAFTA kræve markedsliberalisering for størstedelen af landets varer og serviceydelser. For USA vil aftalen give øget markedsadgang til de fleste økonomiske sektorer i Mellemamerika, herunder tekstilindustrien og en mindre forhøjelse af sukkerkvoten.

Fortalerne for handelsaftalen fremhæver, at den giver adgang til det enorme marked i USA, at den vil tiltrække flere investeringer og skabe nye arbejdspladser. Modstanderne siger, at aftalen vil udkonkurrere småbønder, at nye arbejdspladser vil blive etableret med usle lønninger, og at der generelt bliver givet alt for mange indrømmelser til USA, bl.a. at staten skal opgive sit monopol på forsikringer og telekommunikation.

Modstanden bygger på den kendsgerning, at Costa Rica har opbygget en relativ god social service, og folk ved, at der er meget at miste. Uanset resultatet af folkeafstemningen vil den stærke bevægelse, som er opbygget det sidste års tid, sætte spor for udviklingen af et demokratisk, socialt og bæredygtigt alternativ i Costa Rica.

ARGUMENTER MOD AFTALEN

Kampagnen mod CAFTA argumenterer med, at frihandelsaftalen vil sælge Costa Rica til de multinationale selskaber. Kritikpunkterne er bl.a.:

- Biodiversitet: Multinationale får ret til patentrettigheder til levende organismer, adgang til forskning i oprindelige dyre- og plantearter og at hemmeligholde sine resultater. Fordelen ligger hos den farmaceutiske og kosmetiske industri, mens Costa Rica mister kontrollen over sine egne ressourcer.
- Vand og naturressourcer: Multinationale selskaber får mulighed for at sagsøge regeringen i sager, som »svarer til ekspropriation« eller som »påvirker deres indtjening«. Det vil sige, at retten til profit går forud for initiativer, som regeringen eller lokale myndigheder måtte tage af sociale eller miljømæssige grunde.
- Markeder: De første afsnit af aftalen tillader import af subsidierede produkter fra USA, uden at kræve importafgifter i Costa Rica. Det vil skade den i forvejen svækkede fødevareindustri, især sukkerindustrien, og vil fjerne ethvert håb om fødevaresuverænitet. Skrækeksemplet er Mexico, hvor næsten 2 mill. jobs i landbrugssektoren er forsvundet, pga. fødevareimport fra USA, efter indgåelsen af NAFTA-aftalen med USA og Canada.
- Offentlige investeringer: CAFTA vil åbne Costa Ricas tele- og forsikringsvæsen, såvel som andre offentlige tjenester som f.eks. vandforsyning, elektricitet og uddannelse. Også her kan udenlandske selskaber retsforfølge staten for handlinger, som »svarer til ekspropriation« eller som »påvirker indtjeningen«.
- Billig arbejdskraft: Retten til arbejde fremgår ingen steder i CAFTA. Tværtimod, aftalen afviser enhver ret til at kræve minimale arbejdsvilkår i transnationale selskaber. CAFTA garanterer heller ikke arbejdstagerrettigheder, bortset fra fem særskilte tilfælde, ellers er landet forpligtet til at forhindre uroligheder, »hvis handel er påvirket«. Dvs. hvis det skader de transnationale selskaber, og ikke hvis det skader arbejderne.
- National suverænitet: CAFTA sætter sig over de nationale love, så ingen nye love kan vedtages, hvis de strider imod CAFTA. En særlig handelsdomstol kan ændre afgørelser truffet ved nationale domstole og statsinstitutioner. Staten for begrænset sine muligheder for at regulere de multinationale selskaber i forhold til offentlig service og naturressourcer.
- Konsekvenserne for de fattigste og arbejderbefolkningen af ovenstående er åbenlys. Intet i CAFTA favoriserer nogen økonomisk sektor bortset fra de multinationale selskaber. Eftersom kvinder allerede er udgør en udsat gruppe, vil en aftale som ikke beskytter de mest sårbare sektorer, især ramme kvinderne.

Udfordringen for socialismen i det 21. århundrede

Den »bolivarianske« revolution i Venezuela, opkaldt efter den latinamerikanske frihedshelt Simon Bolivar og anført af præsident Hugo Chávez, er blevet et fyrtårn for venstrefløjen overalt i verden. Denne artikel ser nærmere på, hvor langt revolutionen er kommet målet om at skabe en »socialisme for det 21. århundrede«, og hvilke udfordringer man står overfor.

AF STUART PIPER

Der lurer en konflikt i hjertet af Venezuelas bolivarianske revolution. Den har været der i flere år, men de seneste måneder er den kommet i forgrunden. Det er sket efter at Hugo Chávez blev genvalgt som præsident i december 2006, hans annoncering af »fem motorer« til at gennemføre landets overgang til »det 21. århundredes socialisme«, og hans initiativ til dannelsen af et socialistisk enhedsparti til at organisere denne overgang. Det er denne spænding mellem revolutionens anti-nyliberale og antiimperialistiske landvindinger, som er uomtvistelige, og på den anden side revolutionens socialistiske løfter – som stadigvæk kun er løfter.

Det var selvfølgelig omfanget af Venezuelas strukturelle reformer – de ofte højlydte, men ikke desto mindre reelle brud med de markedsorienterede prioriteringer – som gjorde Venezuela til et fyrtårn for den globale velfærdsbevægelse og den internationale venstrefløj. Det var denne konsekvente anti-nyliberale holdning, som lå bag den varme velkomst, der blev Hugo Chávez til del på World Social Forum i Porto Alegre i januar 2005, endda før den venezuelanske leder havde erklæret sig for socialismen.

En velsmagende »chávez« på basaren i Cairo

Påvirkningerne rakte langt ud over Latinamerika og de traditionelle solidaritetsmiljøer i Europa og Nordamerika. Et par eksempler viser dette: Det ene kommer fra Indonesien, hvor det nye parti PAPERNAS igen og igen refererer til det venezuelanske eksempel for at forklare og retfærdiggøre deres program for at generobre en national suverænitet over landets naturressourcer og økonomiske udvikling. Et andet kommer fra Egypten, hvor der er en tradition i Cairo basaren for at klassificere dadlerne med et navn efter en offentlig person. Efter sidste års krig i Libanon var det ikke overraskende, at de ringeste frugter blev kaldt »Bush«, »Blair« og »Olmert«. Det var heller ingen overraskelse at se de fineste og sødeste kvaliteter med navnet »Nasrallah«, opkaldt efter Hezbollahs leder. Men lige efter, blandt de andre velsmagende kvaliteter, var der også en »Chávez-daddel«. Den venezuelanske leder havde selvfølgelig trukket sin ambassadør tilbage fra Israel i protest mod angrebet.

Alt dette illustrerer blot det usædvanlige ekko, som Venezuelas dristige modstand mod USA har haft blandt de millioner af mennesker, som Frants Fanon kaldte »jordens fordømte« – et ekko, som begyndte at komme efter nederlaget for kuppet mod Chávez i april 2002 og udviklingen af sundheds- og alfabetiseringskampagnerne fra 2003, og som ikke har nogen fortilfælde i årtier.

Begrebet socialisme er igen blevet levende

Men i den seneste tid er der også andre ting, hvor den venezuelanske proces får en større og mere dybtgående påvirkning. Det begyndte med Chávez' opfordring i 2005 til at »diskutere socialismen i det 21. århundrede«, en diskussion som fortsætter

med endnu større intensitet i dag, efter at det i december 2006 blev annonceret, at dette nu var den vigtigste udfordring for den næste periode. Dette er selvsagt af afgørende betydning for kampen i Venezuela, men det har også skabt nye internationale muligheder.

For det første: For alle os i lande, hvor ordet »socialismen« er blevet slettet fra de fleste menneskers politiske ordbog i de sidste 17 år eller mere, er det nu pludselig blevet muligt at snakke om socialisme uden at fremstå som et væsen, der er fløjet ind fra en fremmed planet. Dertil kommer, at Venezuela er det første levende laboratorium – i det mindste siden Nicaragua i 1980'erne – hvor man gør erfaringer med, hvad socialistisk demokrati konkret betyder i det 21. århundrede, og hvilke strategier der er mulige for at nå dertil.

Nogle af disse strategiske spørgsmål er begyndt at optræde i teoretisk form de seneste år. F.eks. har der i det franske tidsskrift Critique Comuniste været en vigtig debat mellem Daniel Bensaid, Antoine Artous, Alex Callinicos og flere andre. Nogle af de centrale spørgsmål, som de stiller, er: Vil en socialistisk revolution og opbygningen af en ny stat, under de nuværende betingelser, nødvendigvis indebære en afgørende og eksplosiv begivenhed, hvor det gamle statsapparat kollapser, en slags »storm på Vinterpaladset«, som resultat af en generalstrejke, et oprør, eller måske en langstrakt folkelig befrielseskrig? Eller er det muligt at forestille sig fremvæksten af en ny statsstruktur, som forsvarer et nyt sæt klasseinteresser, ved siden af eller endda inden for den gamle stat, der forsvarer de gamle klasseinteresser?

Revolution i de gamle institutioner

Dette er sandsynligvis det mest afgørende spørgsmål, som den bolivarianske bevægelse i Venezuela nu står overfor. For, med risiko for forenkling, kan den politiske proces i Venezuela beskrives som en anti-nyliberal, anti-imperialistisk revolution, inden for hvilken en socialistisk revolution kæmper for at bryde ud. Og paradokset er, at begge aspekter kommer til udtryk i selve personen Chávez. Den socialistiske revolution kæmper for at bryde ud, fordi dette er en proces, som først udviklede sig fra en traditionel (dvs. parlamentarisk) valgsejr i 1998, med opbakning fra en ganske bred alliance på tværs af klasserne, og som i hvert fald indtil det mislykkede kup i april 2002, stort set ikke forsøgte at gå ud over denne institutionelle ramme.

Det er rigtigt, at den bolivarianske grundlov fra 2000 overhalede disse institutioner og indeholdt mange radikale passager om folkelig deltagelse og prioriteringen af menneskelige behov. Men den udfordrede ikke de grundlæggende præmisser, hverken det repræsentative parlamentariske system eller den private ejendomsret. Til en vis grad rodfæstede grundloven den klassealliance, som stod bag den.

Efter opstanden mod kuppet i 2002, og især efter kampen mod arbejdsgivernes lockout i slutningen af samme år, er en række initiativer og bevægelser begyndt at gå ud over de

gamle rammer og tilmed at udfordre disse. Men de centrale niveauer for magten i Venezuela – herunder selve præsidentembedet – er fortsat institutionelt placeret inden for de gamle administrative strukturer. Problemet for den bolivarianske bevægelse – og måske for de fleste tænkelige revolutionære situationer i dagens verden – er hvordan man kommer af med det eksisterende apparat, når man først er kommet til magten gennem dette (dvs. når man er valgt). I tilfældet Venezuela er dette problem forbundet med et andet: Hvordan kan bevægelsen udvikle et ægte kollektivt lederskab og frigøre sig fra dominansen fra en enkeltstående revolutionær »caudillo«, uanset hvor hæderlig og dygtig han er. Chávez synes selv at anerkende behovet for dette.

Arbejderkontrol

To af de seneste udviklinger i Venezuela, samt en lidt ældre, forekommer at pege i retning af en løsning. Sidstnævnte er erfaringen med virksomhedsledelse under arbejderkontrol, som er udviklet på nogle få arbejdspladser siden starten af 2005, først og fremmest på aluminiumsfabrikken ALCASA i Ciudad Guayana. Dette eksperiment er meget begrænset i sin udbredelse, fungerer uensartet, og der er forskellige foruroligende tegn på, at det er faldet i unåde hos de centrale ledere. Chávez nævnte det stort set ikke, da han sidste december og januar udstak revolutionens prioriteringer for den kommende periode. Men det er ikke desto mindre det mest vidtgående og inspirerende eksempel indtil nu på et radikalt alternativ til det gamle system.

De to nyere udviklinger er opfordringen til at danne et socialistisk enhedsparti, som »det mest demokratiske parti nogensinde i Venezuela«, og den »revolutionære eksplosion i kommunal magt«, som Chávez udpegede som den femte og vigtigste motor for Venezuelas overgang til det 21. århundredes socialisme.

Til sammen synes disse tre træk at genbekræfte en gammel sandhed. Løsningen kan kun være demokrati – den radikale udvidelse af demokratiet til alle områder af samfundslivet – fordi det er i sidste ende hvad socialisme er. »Kollektiv ejendomsret« over produktionsmidlerne er i virkeligheden meningsløs, med mindre det betyder udvidelse af en demokratisk, kollektiv kontrol over økonomien.

Kommunale folkeråd

Præsident Chávez beskrev udfordringerne med kommunal magt i sin nytårstale den 8. januar.

»I dette år med kommunal magt bliver vi nødt til at gå videre end til det lokale. Vi er nødt til at skabe, først med lovgivning, en form for regional, lokal og national sammenslutning af kommunale folkeråd. Vi må arbejde frem mod en kommunal stat. Og den gamle borgerlige stat, som stadig er der, som lever og sparker, må vi begynde at afmontere bid for bid, samtidig med at vi opbygger den kommunale stat, den socialistiske stat, den bolivarianske stat – en stat, som er i stand til at føre revolutionen igennem. Næsten alle stater er blevet født til at forhindre revolutioner. Så vi har noget af en opgave: at omdanne en kontrarevolutionær stat til en revolutionær stat.«

Dette er i sandhed en vidtgående vision. Den venezuelanske revolutionære og tidligere minister Roland Denis – som ofte kritiserer Chávez fra venstre – har helt sikkert ret, når han siger, at de kommunale råd – som skal samle 200-400 familier for at diskutere og tage beslutninger om lokale udgifter og lokalplaner – giver en historisk chance for at fjerne den borgerlige stat. I teorien er der allerede 18.000 af disse råd. Antallet skal vokse til 30.000. I praksis er mange af dem stadig ikke etableret og i funktion.

Uafhængighed

Men der er to relaterede problemer i den måde, de kommunale råd i øjeblikket opfattes på. Det ene er, at rådene ikke er fuldstændig uafhængige. De blev dannet og er reguleret via lovgivning, en lov som er vedtaget af den »gamle stat«, selv om det ganske vist er en stat befolket af »chavistas«. Dette er afgørende forskelligt fra erfaringen med deltagerbudgetter i Porto Alegre og andre mere radikale eksempler i Brasilien, som i udstrakt grad har inspireret det venezuelanske initiativ. Her blev deltagerbudget-komiteerne oprettet »uformelt« i et samarbejde mellem de sociale bevægelser i de fattige kvarterer og partiet (det brasilianske Arbejderparti), som sad på den lokale

magt, idet man udyttede et smuthul i den brasilianske forfatning. En af deres grundlæggende ledetråde var, at de skule være autonome og selvregulerende, der var aldrig nogen lovgivning om dem, de etablerede deres egne regler og kunne ændre dem efter behov, og hverken bystyrets repræsentanter eller partiet havde noget direkte at skulle have sagt.

For det andet, og igen i modsætning til budgetkomiteerne i Porto Alegre, har kommunalrådene ikke suveræn beslutningsret over 100 procent af de lokale budgetter (et andet af kardinalpunkterne i Porto Alegre, selv om det kun blev delvist efterlevet). I virkeligheden er de penge, som Venezuelas kommunalråd diskuterer og bruger, bevilget i portioner direkte fra præsidentens kommission for kommunal magt – sidste år et samlet beløb på cirka 1,6 mia. dollar, og i år cirka det dobbelte. De kontrollerer ikke de eksisterende offentlige budgetter, og det er stadig uklart, hvilket forhold de vil have til de ressourcer og administrative strukturer, som er gældende under de valgte borgmestre, guvernører og lokale forsamlinger – om de vil begynde at opsluge og overtrumfe disse, eller om de blot vil eksistere ved siden af dem.

Begge disse problemer er delvist resultater af et andet problem. Selv om de lokale mobiliseringer er eksploderet de senere år, så har Venezuela hverken en tradition for stærke organiserede sociale bevægelser, eller et revolutionært eller bare et klassekamps-orienteret parti med massebasis, som kan organisere sådanne initiativer. Til en vis grad er det »fænomenet Chávez«, som står for begge dele.

Socialistisk Enhedsparti (PSUV)

Derfor er opfordringen til at danne et nyt Socialistisk Enhedsparti (PSUV) potentielt et afgørende skridt. Det kan blive den bedste vej til at komme ud over afhængigheden af en central leder. Men kun på betingelse af, at det er et virkeligt åbent og demokratisk parti, og ikke et monolitisk instrument ti blåstempling af beslutninger, som allerede er taget andre steder. Det er en stor udfordring for Venezuelas mange små strømninger og partier, som allerede identificerer sig som marxister eller socialister. Det vigtigste af disse, som kommer fra en eksplicit marxistisk tradition, er Partiet for Revolution og Socialisme (PRS), som omfatter de centrale ledere i den for tiden stærkt splittede faglige landsorganisation UNT. PRS er netop blevet splittet på dette spørgsmål, hvor nogle af de mest kendte ledere går ind for at slutte sig til projektet med PSUV, mens andre har besluttet at stå udenfor.

Efter vores mening har førstnævnte gruppe helt ret, når den argumenterer for, at denne mulighed ikke må spildes, og at det netop er pga. risikoen for, at projektet bliver kidnappet af nogle af de gamle bureaukratiske elementer, at revolu-

tionære må kæmpe for at sikre, at PSUV bliver fuld demokratisk og ikke omfatter repræsentanter for den kapitalistiske klasse eller det nye bureaukrati, som har undermineret den bolivarianske revolution indefra. Dette er meget på linje med den kamp, som folk fra den brasilianske sektion af Fjerde Internationale kæmpede i 1980'erne for at udvikle det nye arbejderparti til et »arbejderparti uden arbejdsgivere« og et parti med det størst mulige interne demokrati, med fuld ret for tendenser, proportionel repræsentation for mindretal i ledelsen, en 30 procents kvote for kvinder osv. – en kamp, som langt hen ad vejen lykkedes og som spillede en nøglerolle for at gøre Arbejderpartiet til et fyrtårn for den internationale venstrefløj i et årti eller mere.

En demokratisk udfordring

For at opsummere synes der at være tre udfordringer på kort og mellemlangt sigt i Venezuelas revolutionære proces. 1) Kan det nye parti blive et ægte, revolutionært masseparti – dvs. kan det skabe en konsekvent pluralistisk og demokratisk ramme for organisering og koordinering af aktiviteter blandt alle dele af Venezuelas arbejderklasse (i den bredeste betydning) og andre undertrykte grupper i samfundet? 2) Kan de eksemplariske erfaringer med arbejderkontrol, som er påbegyndt i ALCASA og andre steder, udbredes til større dele af den offentlige og private sektor? 3) Kan de nye kommunalråd blive virkelige centre for folkemagt og påtage sig den suveræne beslutningsret over alle dele af de lokale og regionale budgetter og udviklingsplaner? Og kan disse institutioner blive knyttet sammen på nationalt plan for at opbygge en ny slags stat, som forsvarer folkets interesser?

Med andre ord er de umiddelbare udfordringer demokratiske. De peger på en radikal udvidelse af et deltager-demokrati ud over den formelle politiske ramme, og i forhold til hver en afkrog af samfundslivet. Det er præcis dette, der altid har ligget i begrebet socialisme – før, i og efter det 21. århundrede. En hidtil uset udvidelse af de demokratiske rettigheder. Hvis man anskuer det på denne måde, så bliver spørgsmålet om nationaliseringer og ekspropriation af den private kapital en naturlig konsekvens, snarere end en forudsætning. For så snart kapitalen ikke længere kontrolleres af kapitalister, men bliver underlagt arbejdernes og samfundets demokratiske beslutninger – på lokalt og nationalt plan, så ophører den med at fungere som privatkapital og begynder at adlyde en helt anden logik – en logik styret af menneskelige behov og muligheder, og miljømæssig overlevelse. Rejsen mellem disse to punkter er også en af de ting, som teorien om den permanente revolution satte sig for at analysere, for omkring hundrede år siden.

Stuart Piper er korrespondent for Fjerde Internationale i Venezuela og Latinamerika i øvrigt. Artiklen er oversat fra webmagasinet International Viewpoint nr. 38, maj 2007. Oversat af Åge Skovrind.

FAGBEVÆGELSEN STØTTER CHÁVEZ' NYE PARTI

Venezuelas faglige landsorganisation Unión Nacional de Trabajadores (UNT) opfordrer sine 2 millioner medlemmer til at stå sammen i Partido Socialista Unido de Venezuela (PSUV), det nye socialistiske enhedsparti, som præsident Chávez har lanceret. Det sker trods en bitter kamp om taktik, strategi og politiske program mellem stridende fraktioner i den faglige landsorganisation, som har været en alvorlig bremseklods for organisationens engagement i revolutionen.

UNT-leder Stalin Pérez Borges opfordrer nu alle arbejdere til at organisere »bataljoner (locale partiafdelinger) i boligkvarterer og på arbejdspladser og at gå med i PSUV med »vores faglige og socialistiske forslag … og vores forslag til, hvordan man kan opbygge en demokratiskorganisation.«

At denne opfordring overhovedet er en nyhed afspejler de modsætninger, som har været mellem de politiske fraktioner i UNT, siden den blev dannet i 2003 som et alternativ til den gamle, korrupte faglige landsorganisation CTV, hvis præsident deltog i kupforsøget mod Chávez i 2002.

Ikke mindre end fem politiske strømninger kæmper om ledelsen af UNT, og de to største har ofte været i bitter strid om, i hvilket omfang man skulle bakke op om Chávez. Uenighederne har næsten ført til en decideret splittelse af organisationen.

At UNT omsider kommer med en opfordring til at gå med i PSUV betyder ikke, at uenighederne er overvundet. Den ene fraktion mener, at denne opfordring vil rykke UNT tættere på Chávez, mens det for den anden fraktion handler om at anerkende, at fagforbundet ikke kan stå ved siden af de 5,7 millioner venezuelanere, som har registreret en interesse for at deltage i det nye parti.

Stalin Pérez Borges, som tilhører den Chávez-kritiske fløj, udtrykker det således:

»Vi vil gå ind i PSUV, vi vil kæmpe for arbejderkontrol, og vi ønsker at opretholde fagbevægelsens selvstændighed – ikke for dens egen skyld, men fordi selvstændighed er en revolutionær nødvendighed. Der er ingen modsætning mellem at organisere sig i PSUV for at støtte revolutionen, og samtidig have uafhængige fagforeninger. Begge dele er del af samme kamp for socialisme i Venezuela.«

Ovenstående er et resumé af en artikel fra den 12. september af Paul Haste på hjemmesiden hhtp://upsidedownworld.org

Alternativ til Schlüter: Socialisme

I oktober 1982 havde de borgerlige partier netop overtaget regeringsmagten under Poul Schlüters førerskab. Over for den nye regerings ønske om at overvinde krisen ved at bekæmpe arbejderbevægelsens erobringer opstod store strejke- og protestbevægelser. Når det ikke lykkedes disse bevægelser at vælte regeringen, skyldtes det ifølge Socialistisk Arbejderparti en fejlagtig politik blandt arbejderbevægelsens ledere. Den 21. oktober 1982 kunne man læse i ugeavisen Klassekampen:

SAP har slået til lyd for en arbejderpolitik, der

- nationaliserer banker, forsikringsselskaber og andre nøglesektorer for at sikre samfundets kontrol med udviklingen,
- nationaliserer alle formuer, hvis ejerne nægter at investere i produktion,
- afskaffer forretningshemmeligheden, for at de ansatte kan kontrollere regnskaber og produktion og forhindre svindel og lyssky transaktioner,
- nedsætter renten, så de igen kan komme gang i byggeri og landbrug, og så små erhvervsdrivende ikke lider rentedøden,
- indfører statsmonopol på udenrigshandelen for at kontrollere valutavekslinger og forhindre kapitalflugt,
- gennemfører en beskæftigelsesplan, som sparer arbejdsgivertilskuddene og i stedet igangsætter offentlig produktion efter befolkningens behov,
- gennemfører en virkelig skattereform, som sikrer et højt personfradrag, sanerer den øvrige fradragsjungle og kaster skattebyrden over på de højeste indtægter.

Med den politik kan arbejderbevægelsen effektivt tilbagevise den borgerlige snak om, at der ikke er råd til 35 timers arbejdsuge med fuld lønkompensation, fuld dyrtidsdækning og social sikkerhed til alle. Hvis vi alvorligt vil bekæmpe Schlüter og hans politik, må vi forene arbejderbevægelsen om en politik, der kan vise en sådan – socialistisk – vej ud af krisen. (...)

Men den første betingelse for enhed i kampen mod Schlüter er, at vi er enige om at slå en streg over det sorte kabinets frontalangreb på vores realløn, vores overenskomster. Hvor ynkeligt det står til med de socialdemokratiske topfolk viste sig, da de ikke ville stemme mod Schlüter, selv om der var mulighed for at vælte ham. Og da de bagefter ikke ville love at genindføre dyrtidsreguleringen ved den først givne lejlighed. Den styrke og enhed, vi allerede har vist i kampen mod Schlüter, skal vi bruge til at tvinge arbejderlederne til i det mindste at gå sammen om det. Alternativet er, at vi fordriver dem fra vores rækker.

Månedsbladet
SOCIALISTISK INFORMATION udgives af Socialistisk Arbejderparti (SAP) – dansk sektion af Fjerde Internationale

BLIV MEDLEM AF SAP!

Socialistisk Arbejderparti – SAP – er en revolutionær socialistisk organisation.

Vi arbejder som en del af Enhedslisten og SUF på at opbygge og styrke disse organisationer. Målet er at skabe et aktivt handlende parti og ditto ungdomsorganisation, der bidrager med handlingsforslag og politiske perspektiver til de aktuelle sociale mobiliseringer og ved en egentlig samfundsomvæltning.

SAP er også den danske afdeling af Fjerde Internationale, en global organisation for revolutionære socialister.

Læs mere på www.sap-fi.dk
Vær med i arbejdet
– bliv medlem af SAP –
Kontakt os på: sap@sap-fi.dk

SI
SOCIALISTISK INFORMATION
Studiestræde 24,1.,1455 København K.
Telefon: 33 33 03 17
e-post: si@sap-fi.dk

POST B
PP DANMARK

Der er brug for hver en krone:

STØT ENHEDSLISTENS VALGKAMP!

Betal online på www.enhedslisten.dk

Sæt pengene ind på giro (+01) 275 47 38

eller

Overfør penge til
reg.nr. 0274/ konto nr. 275 47 38